

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ – ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Θέμα:

**Μελέτη της απόδοσης στα ελληνικά όρων ιχθυολογίας στη
Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Πτυχιακή Εργασία της
Ιορδάνας Δ. Μπανιτσιώτου

Κέρκυρα, 2023

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

Μελέτη της απόδοσης στα ελληνικά όρων ιχθυολογίας στη
Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ιορδάνα Δ. Μπανιτσιώτου

A.E.M. Ξ2018145

Επιβλέπουσες Καθηγήτριες:

Πρώτη Επιβλέπουσα: Σωσώνη Βιλελμίνη (Επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας, ΤΞΓΜΔ, του Ιονίου Πανεπιστημίου)

Δεύτερη Επιβλέπουσα: Τσίγκου Μαρία (Αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας, ΤΞΓΜΔ, του Ιονίου Πανεπιστημίου)

Φύλλο Εξέτασης

1. 1^η Επιβλέπουσα : **Σωσώνη Βιλελμίνη**

Βαθμός:

Υπογραφή:

Ημερομηνία: **19/02/2023**

2. 2^η Επιβλέπουσα : **Τσίγκου Μαρία**

Βαθμός:

Υπογραφή:

Ημερομηνία: **19/02/2023**

Γενικός Βαθμός: _____

Η συγγραφέας **Μπανιτσιώτου Ιορδάνα** βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στις εργασίες τρίτων, όπου κάτι τέτοιο ήταν απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Υπογραφή:

Ημερομηνία: **19/02/2023**

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	1
ABSTRACT.....	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
Α΄ ΜΕΡΟΣ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	3
1 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	4
1.1 ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	4
1.2 ΓΛΩΣΣΑ	5
1.3 ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ ΕΝΔΕΙΚΤΕΣ	6
1.4 ΕΙΔΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΚΤΩΝ	7
1.5 ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ.....	8
1.6 ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	9
1.7 ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	9
Β΄ ΜΕΡΟΣ - ΕΡΕΥΝΑ.....	11
2 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	12
2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	12
2.2 ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ	16
2.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	22
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	24
α) ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ	24
β) ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	24
γ) ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ.....	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	26
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Κατάσταση όρων ιχθυολογίας και αποδόσεις τους στην ελληνική γλώσσα σε 7 διαφορετικούς Κανονισμούς της ΕΕ.	26
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Κατάσταση όρων με βάση την συχνότητα εμφάνισής τους στους Κανονισμούς της ΕΕ. Χρωματικός διαχωρισμός ανάλογα με τον αριθμό αποδόσεων του κάθε όρου.	41
Πίνακας 3. Κατάσταση όρων με ίδια απόδοση στους 7 Κανονισμούς της Ε.Ε. Πληροφορίες για τη συχνότητα εμφάνισής τους και αριθμός Κανονισμών όπου εμφανίζονται.	48

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε μια προσπάθεια να εξεταστούν οι τρόποι απόδοσης στην ελληνική γλώσσα όρων ιχθυολογίας στη Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Ειδικότερα, εξετάστηκε μέσω σώματος κειμένων, που συγκροτείται από 7 Κανονισμούς της Ε.Ε., αν οι ονομασίες 115 ψαριών αποδίδονται στην ελληνική γλώσσα με τον ίδιο τρόπο σε αυτούς τους Κανονισμούς της Ε.Ε. Επιπλέον, ερευνήθηκαν οι στρατηγικές που χρησιμοποιήθηκαν για την απόδοση των επιλεγμένων όρων. Διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε ομοιογένεια στη χρήση των αποδόσεων καθώς μόνο το 42% των εξεταζόμενων όρων είχε πάντοτε την ίδια απόδοση στα ελληνικά, ενώ υπήρχαν περιπτώσεις με διπλές, τριπλές ακόμα τετραπλές αποδόσεις. Για τη χρησιμοποιούμενη στρατηγική μετάφρασης τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η κατά λέξη μετάφραση είναι η πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη στρατηγική έναντι του έκτυπου και του δανείου, χωρίς όμως να μπορούν να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα λόγω του μικρού όγκου των όρων που κατέστη εφικτό να κατηγοριοποιηθούν.

Λέξεις κλειδιά: Όροι ιχθυολογίας, Νομοθεσία, Νομολογία, Ευρωπαϊκή Ένωση, μετάφραση, στρατηγικές μετάφρασης, αγγλικά, ελληνικά.

ABSTRACT

In this study an attempt was made to examine the translation of ichthyology terms in the European Union (EU) legislation and jurisprudence. In particular, a corpus composed of 7 EU Regulations was used to verify whether the names of 115 fish were translated in Greek in the same way in these EU Regulations. Additionally, the implemented translation strategies for these terms were examined. The results showed no homogeneity in the use of attributions, as only 42% of the terms examined used consistently the same attribution, while there were cases of double, triple and even quadruple attributions. For the translation strategy used, the results of the study showed that literal equivalents was the most widely used strategy compared to loan translations (calques) and direct borrowing, but no conclusions could be drawn due to the limited number of terms that were categorized.

Keywords: Ichthyology terms, Legislation, Jurisprudence, European Union, translation, translation strategies, English, Greek.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι κοινή αποδοχή πως υπάρχει σημαντική δυσκολία στην απόδοση όρων σε διαφορετικές γλώσσες. Η συγκεκριμένη δυσκολία γίνεται ακόμα μεγαλύτερη όταν αυτοί οι όροι είναι πολιτισμικά φορτισμένα γλωσσικά στοιχεία ή αλλιώς πολιτισμικοί ενδείκτες, οι οποίοι επειδή αφορούν ανθρωπινότητα, τοπωνύμια, έργα τέχνης, ονόματα ζώων, φυτών, περιοδικών κλπ., έχουν εκ φύσεως αυξημένη δυσκολία στην απόδοσή τους σε μία διαφορετική γλώσσα με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Στην παρούσα εργασία εξετάστηκαν πολιτισμικοί ενδείκτες που αφορούσαν όρους ιχθυολογίας και ο τρόπος απόδοσης αυτών στην ελληνική γλώσσα στην Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

Η ερευνητική εργασία έχει οργανωθεί σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τη θεωρητική τεκμηρίωση της εργασίας, πληροφορίες για έννοιες όπως τα σώματα κειμένων, η γλώσσα, οι πολιτισμικοί ενδείκτες, οι μεταφραστικές τεχνικές που εφαρμόζονται καθώς επίσης και πληροφορίες για τον στόχο της έρευνας και τη δειγματοληψία. Το δεύτερο μέρος αποτελεί το ερευνητικό κομμάτι και συγκροτείται από τρεις ενότητες. Η πρώτη αφορά όλα τα στοιχεία που προέκυψαν σχετικά με τους τρόπους απόδοσης των όρων, η δεύτερη πληροφορίες σχετικά με τις μεταφραστικές στρατηγικές που εντοπίστηκαν στο σώμα κειμένων και, τέλος, η τρίτη περιλαμβάνει τα συμπεράσματα της έρευνας.

Α΄ ΜΕΡΟΣ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1.1 ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Με τον όρο Σώμα κειμένων (corpus) περιγράφεται «η συστηματική συλλογή μεγάλου όγκου γλωσσικών δεδομένων και η αποθήκευσή τους σε ηλεκτρονική μορφή με τρόπο ώστε να ανακαλούνται ταχύτατα και με ακρίβεια» (Γούτσος & Φραγκάκης, 2015).

Φυσικά, έχουν γίνει απόπειρες να οριστεί ο συγκεκριμένος όρος από ποικίλους μελετητές. Η Φραντζή (2012:18) επισημαίνει πως όταν λέμε Σώμα Κειμένων «εννοούμε μία συλλογή πραγματικού γραπτού ή προφορικού λόγου σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία έχει επιλεγεί, για να αντιπροσωπεύσει, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, μία γλώσσα ή υπογλώσσα. Η προσέγγιση της μελέτης με τα σώματα κειμένων δίδει τη δυνατότητα χειρισμού μεγάλης ποσότητας γλωσσικού υλικού και παρακολούθησης πολλών περιβαλλοντικών παραγόντων, ανοίγοντας έτσι το δρόμο σε ποικίλες έρευνες στη χρήση της γλώσσας». Κατά τον Sinclair (2005) Σώμα Κειμένων είναι μια «συλλογή κομματιών γλωσσικού κειμένου σε ηλεκτρονική μορφή, που επιλέγονται σύμφωνα με εξωτερικά κριτήρια ώστε να αντιπροσωπεύουν, στον βαθμό που είναι δυνατόν, μια γλώσσα ή μια γλωσσική ποικιλία ως πηγή δεδομένων για τη γλωσσολογική έρευνα», ενώ κατά τους McEnery και Wilson (1996:177) Σώμα Κειμένων αποτελεί κάθε «πεπερασμένη συλλογή μηχανο-αναγνώσιμων κειμένων, επιλεγμένων έτσι ώστε να είναι όσο το δυνατό πιο αντιπροσωπευτική μιας γλώσσας ή γλωσσικής ποικιλίας».

Όπως μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί τα σώματα κειμένων παρέχουν ευκολία διαχείρισης του γλωσσικού υλικού με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μάλιστα, η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών καθιστά πιο εύχρηστο το υλικό για επεξεργασία αυτού με μεγάλη ταχύτητα γεγονός που δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί σε αντίστοιχους χρόνους αν γινόταν χειρωνακτικά. Προγράμματα τα οποία χρησιμοποιούνται ευρέως για ανάλυση κειμενικών δεδομένων στην Ελληνική γλώσσα, δηλαδή εννοιών αυτόματης κειμενικής ανάλυσης όπως για παράδειγμα καταλόγους συχνότητας, συμφραστικούς πίνακες, λεξικά συμπλέγματα, λέξεις-κλειδιά κ.ά, είναι το AntConc, το Sketch Engine, κ.ά. Στην παρούσα εργασία θα χρησιμοποιηθεί το AntConc το οποίο διατίθεται δωρεάν στο διαδίκτυο.

Τα Σώματα Κειμένων αποτελούν κατεξοχήν βάση για την έρευνα και μελέτη διαφόρων τομέων της Γλωσσολογίας, όπως είναι η σύνταξη, η ανάλυση λόγου, η ορολογία, η υφογλωσσολογία, η κοινωνιογλωσσολογία, η λεξικογραφία κ.ά. Επιπλέον, τα Σώματα Κειμένων, ειδικά αυτά που συνιστούν μεγάλο όγκο υλικού, εξαιτίας της αξιοπιστίας και της ταχύτητας με την οποία μπορούν να υποστούν επεξεργασία μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών συμβάλλουν στην επέκταση της χρήσης τους και σε πεδία πέρα από αυτό της Γλωσσολογίας. Έτσι, πλέον χρησιμοποιούνται σε τομείς όπως η Φιλολογία, η Εκπαίδευση, η Ψυχολογία κ. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι η εκτεταμένη χρήση αυτών αποτελεί και ένδειξη της σπουδαιότητας τους σε πολλά και διαφορετικά επιστημονικά πεδία.

Οι Tognini-Bonelli (2001) διακρίνουν δυο τύπους μελετών σε σχέση με τη χρήση των σωμάτων κειμένων, τις corpus-based μελέτες, δηλαδή αυτές που βασίζονται στα σώματα κειμένων και τις corpus-driven μελέτες, δηλαδή αυτές που καθοδηγούνται από τα σώματα

κειμένων. Οι πρώτες εξετάζουν μια υφιστάμενη ερευνητική υπόθεση, ενώ οι δεύτερες εξάγουν μια ερευνητική υπόθεση από τα σώματα κειμένων.

1.2 ΓΛΩΣΣΑ

Η γλώσσα κατά τον Γούτσο (2012: 19-20) συνιστά «τους οργανωμένους ήχους που παράγουμε με την άρθρωση, μια συνειδητή διαδικασία που κινητοποιεί το αναπνευστικό σύστημα και τα όργανα τα οποία βρίσκονται γύρω και μέσα στη στοματική κοιλότητα, αλλά και τις παλμικές δονήσεις που, αφού παραχθούν με τη διαδικασία αυτή, φτάνουν στον ακουστικό μας πόρο και γίνονται αντικείμενα επεξεργασίας στον εγκέφαλό μας.» Αλλά όχι μόνο αυτό, γλώσσα είναι επίσης, κατά τον ίδιο, και «τα διακριτικά σημάδια που είναι από πρόθεση γραμμένα ή τυπωμένα στο χαρτί, ζωγραφισμένα στο ύφασμα ή στο μέταλλο, σκαλισμένα στην πέτρα, χαραγμένα στο ξύλο, και ακόμη όσα προβάλλονται στην οθόνη του υπολογιστή, του κινητού τηλεφώνου, της τηλεόρασης ή μας περιβάλλουν πάνω στα διάφορα αντικείμενα που αποτελούν τον υλικό μας κόσμο.».

Όσο σημαντικό, λοιπόν, είναι να γνωρίζει κανείς τη γλώσσα για να μπορέσει να επικοινωνήσει με τους ανθρώπους τους οποίους συναλλάσσεται, εξίσου σημαντικό είναι να δημιουργήσει γέφυρες επικοινωνίας με ανθρώπους που επικοινωνούν με διαφορετικούς γλωσσικούς κώδικες από τον ίδιο. Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης που τα σύνορα των κρατών αποτελούν ένα τυπικό κομμάτι οριοθέτησης εθνών καθώς πλέον οι άνθρωποι μετακινούνται και μετοικούν όλο και με μεγαλύτερη ευκολία, η πολυγλωσσία αποτελεί προσόν ζωτικής σημασίας. Το 2000 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, "Ενωμένη στην πολυμορφία", σε μια προσπάθεια ένωσης των πολιτών στα πλαίσια της ΕΕ με κοινό στόχο και μέλημα όλων την ειρήνη και την ευημερία.

Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) υπάρχουν τρία αλφάβητα και 24 επίσημες γλώσσες, ενώ οι γλώσσες που χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της ΕΕ είναι πάνω από 60, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται στον επίσημο ιστότοπο της ΕΕ. Μάλιστα, από το 2012 η γλωσσική πολυμορφία κατοχυρώνεται με το άρθρο 22 του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε μια προσπάθεια προώθησης της πολυγλωσσίας η ΕΕ έχει δημιουργήσει διάφορες πλατφόρμες που αφορούν την ΕΕ και οι οποίες είναι διαθέσιμες και στις 24 επίσημες γλώσσες αυτής. Μια από αυτές είναι ο ιστότοπος του EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>) όπου βρίσκονται μεταφρασμένες όλες ή σχεδόν όλες οι Αποφάσεις, Κανονισμοί κλπ. της Νομοθεσίας και Νομολογίας της ΕΕ και των κρατών μελών ώστε τα στοιχεία αυτά να είναι διαθέσιμα και προσιτά σε όλους τους πολίτες. Ομοίως υπάρχουν διαθέσιμες πλατφόρμες μετάφρασης, διοργανικές μνήμες μετάφρασης (Euramis) και η διοργανική βάση δεδομένων ορολογίας IATE (InterActive Terminology for Europe) η οποία περιέχει 8,5 εκατομμύρια όρους, με μέσο όρο αναζητήσεων ανά ώρα τις 3.500 αναζητήσεις.

Η βάση δεδομένων διαθέτει μια ομάδα διαχείρισης με εκπροσώπους από τα ακόλουθα ιδρύματα που συμμετέχουν στο έργο IATE:

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση EP),
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση Council),
- την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση COM)
- το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση CJUE),
- την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση ECB)
- το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση ECA),
- την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (τα δεδομένα της IATE με την επισήμανση EESC/CoR),
- την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση EESC/CoR),
- την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση EIB), και
- το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τα δεδομένα IATE με την επισήμανση CdT)

(στοιχεία από <https://www.europarl.europa.eu/translation/el/terminology/about-iate>)

1.3 ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ ΕΝΔΕΙΚΤΕΣ

Η παρούσα εργασία θα ασχοληθεί με πολιτισμικούς ενδείκτες όρων ιχθυολογίας της Νομοθεσίας και Νομολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα με την μελέτη του τρόπου της μεταφραστικής τους απόδοσης από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα. Στη βιβλιογραφία ο όρος μετάφραση ορίζεται ως η διαδικασία μετατροπής ενός κειμένου το οποίο έχει συνταχθεί σε μια φυσική γλώσσα, τη γλώσσα πηγή (ΓΠ), σε ένα κείμενο σε μια διαφορετική φυσική γλώσσα, τη γλώσσα στόχο (ΓΣ).

Κατά τη μεταφραστική διαδικασία ωστόσο, δεν λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφραστικές μονάδες (λέξεις, προτάσεις, παράγραφοι) του κειμένου που πρόκειται να μεταφραστεί αλλά και επιπλέον στοιχεία που συντελούν στη δημιουργία του εν λόγω κειμένου, όπως είναι η γλώσσα στο σύνολό της και ο πολιτισμός. Με την επίδραση του πολιτισμού να συνιστά πολύ ουσιαστικό στοιχείο υπό το πρίσμα του οποίου πραγματοποιείται η εκάστοτε μετάφραση. Σύμφωνα με τον Γραμμενίδη (2009:71) η μετάφραση παύει να μελετάται με βάση την έννοια της «ισοδυναμίας» και προσεγγίζεται με γνώμονα τις σχέσεις που συνδέουν τον πολιτισμό πηγή με τον πολιτισμό στόχο. Μέσα σε ένα κείμενο η πολιτισμική ιδιαιτερότητα αποτυπώνεται τόσο σε μικροδομικές όσο και σε μακροδομικές μονάδες. Μικροδομικές μονάδες συνιστά το λεξιλόγιο (αντικείμενα, κτίρια, ιδρύματα, κλπ) ενώ οι μακροδομικές μονάδες συνιστούν οι ποικίλες κατηγορίες κειμένων (επιστημονικά κείμενα, λογοτεχνικά κλπ). Οι μικροδομικές μονάδες που αναδεικνύουν τα χαρακτηριστικά και την πολιτιστική ιδιαιτερότητα αναφέρονται στη βιβλιογραφία ως *cultural words* (Newmark 1988), *culture specific items* ή *CSI* (Aixelá, 1996) και στην ελληνική γλώσσα ως πολιτισμικά φορτισμένα γλωσσικά στοιχεία ή πολιτισμικοί ενδείκτες (Γραμμενίδης, 2009). Πιο συγκεκριμένα, θα ορίζαμε τους πολιτισμικούς ενδείκτες ως τις λεξικές μονάδες ή τους συνδυασμούς λέξεων οι οποίοι δηλώνουν χαρακτηριστικά αντικείμενα και έννοιες του τρόπου ζωής, του πολιτισμού, της κοινωνικής και ιστορικής εξέλιξης κάθε οργανωμένης οντότητας, κοινωνικής ή εθνικής, τα οποία είναι άγνωστα στον υπόλοιπο κόσμο (Γραμμενίδης

2009:108). Οι πολιτισμικοί ενδείκτες ορίζονται από τον Ballard (2005:126) ως «σημεία, που παραπέμπουν σε πολιτισμικά αναφερόμενα (referents culturels), δηλαδή σε στοιχεία ή χαρακτηριστικά, που στο σύνολό τους συνιστούν έναν πολιτισμό».

Οι πολιτισμικοί ενδείκτες αποτελούν λεξικές μονάδες οι οποίες παρουσιάζουν προβλήματα κατά την απόδοσή τους σε διαφορετικές γλώσσες καθώς αφορούν ανθρωπινότητα, τοπωνύμια, έργα τέχνης, ονόματα ζώων, φυτών, περιοδικών κλπ., τα οποία όπως είναι αυτονόητο έχουν εκ φύσεως δυσκολία στην απόδοση σε μία διαφορετική γλώσσα με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Μάλιστα, ο Pyg (1998:191), βάση των ανωτέρω δυσκολιών, ορίζει ως πολιτισμικό ενδείκτη οτιδήποτε αντιστέκεται κατά τη μεταφορά από μια γλώσσα σε άλλη, ενώ ο Fernández Guerra (2012:1) ισχυρίζεται ότι είναι σχεδόν αδύνατη η μεταφορά πολιτισμικών δεδομένων από ένα πολιτισμικό σύστημα σε ένα άλλο.

1.4 ΕΙΔΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΚΤΩΝ

Μελετώντας τη διεθνή βιβλιογραφία αναφορικά με τη μεταφραστική διαδικασία διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός μελετητών και θεωρητικών της μετάφρασης ασχολήθηκε με την προσπάθεια εξεύρεσης λύσεων στις μεταφραστικές δυσκολίες που απαντάει κανείς κατά τη μεταφραστική διαδικασία και ειδικότερα κατά τη μετάφραση πολιτισμικών ενδεικτών. Για την αντιμετώπιση αυτών το ζητημάτων προτάθηκαν διάφορες κατηγοριοποιήσεις πολιτισμικών ενδεικτών ώστε να καθίσταται πιο εύκολος ο εντοπισμός τους, ο διαχωρισμός τους και τελικά η μετάφρασή τους σε μια διαφορετική γλώσσα.

Έτσι, ο Newmark (2001:95) ταξινομεί τους πολιτισμικούς ενδείκτες σε τρεις κατηγορίες:

1. Οικολογία : συνίσταται από λεξικές μονάδες με θεματική τη χλωρίδα, την πανίδα, το περιβάλλον, τη φύση κ.λπ.
2. Υλικός πολιτισμός: συνίσταται από λεξικές μονάδες που αφορούν θεματικές γαστρονομίας, ενδυμασίας, κατοικιών, μεταφορικών μέσων, μονάδων μέτρησης.
3. Κοινωνική οργάνωση: συνίσταται από λεξικές μονάδες με θεματική την εργασία, την πολιτική, τη θρησκεία, τους θεσμούς, τους οργανισμούς, την εκπαίδευση, τις χειρονομίες και τις τοπικές συνήθειες.

Στο ίδιο μοτίβο και η Molina (2006: 79-85) ταξινομεί τους πολιτιστικούς ενδείκτες σε πέντε κατηγορίες:

1. Φυσικό περιβάλλον (χλωρίδα, πανίδα, κλίμα, φύση, τοπωνύμια)
2. Πολιτισμική κληρονομιά (ιστορικά πρόσωπα, ιστορικά γεγονότα, θρησκεία, εορτασμοί, λαϊκές παραδόσεις, μνημεία, εργαλεία, μουσικά όργανα, μεταφορικά μέσα κ.λπ.)
3. Κοινωνική κουλτούρα (γαστρονομία, ενδυμασία, συνήθειες, χειρονομίες αλλά και πολιτική, επαγγέλματα, νομίσματα, μονάδες μέτρησης)
4. Γλωσσική κουλτούρα (κύρια ονόματα, παροιμίες, εκφράσεις, μεταφορές, επιφωνήματα, βωμολοχίες, βλασφημίες κ.λπ.)

5. Πολιτισμικές παρεμβολές (ο συμβολισμός ζώων ή πτηνών σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα με διαφορετικό συμβολικό σημασιολογικό περιεχόμενο).

1.5 ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Εκτός από την κατηγοριοποίηση των πολιτισμικών ενδεικτών που βοηθάει, όπως έχει ήδη αναφερθεί, στην προσπάθεια αντιμετώπισης των μεταφραστικών δυσκολιών που εκ φύσεως φέρουν αυτές οι λεκτικές μονάδες έχουν προταθεί από αρκετούς μελετητές διάφορες μεταφραστικές τεχνικές. Ορισμένες από αυτές είναι η πρόταση του Newmark (2001:103) της Baker (2011:23-47), της Molina (2006: 101-104), του Franco Aixela (1996: 61-65) και των Vinay και Darbelnet (2000: 84-93). Η πρόταση των Vinay και Darbelnet θα αναλυθεί περαιτέρω καθώς είναι αυτή η οποία θα χρησιμοποιηθεί στην παρούσα ερευνητική εργασία.

Οι Vinay και Darbelnet (2000: 84-93) προτείνουν δύο μεταφραστικές στρατηγικές, την άμεση μετάφραση και την έμμεση μετάφραση. Η άμεση μετάφραση υλοποιείται με τρεις διαδικασίες, το δάνειο, το έκτυπο, και την κατά λέξη μετάφραση, ενώ η έμμεση με τέσσερις, τη μετατόπιση, τη μετατροπία, την ισοδυναμία και την προσαρμογή.

- Δάνειο: η χρήση μιας λέξης από τη γλώσσα πηγή (ΓΠ) αυτούσια, χωρίς καμία αλλαγή, στη γλώσσα στόχο (ΓΣ). Παράδειγμα αποτελούν οι ρωσικές λέξεις «ρούβλι» και «περεστρόικα».
- Έκτυπο: αποτελεί είδος δανείου, καθώς αποτελεί κατά λέξη μετάφραση μιας έκφρασης από τη ΓΠ στη ΓΣ.
- Κατά λέξη μετάφραση: η απόδοση του κειμένου της ΓΠ στη ΓΣ λέξη προς λέξη. Φυσικά κάτι τέτοιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν αλλάζει το μεταφερόμενο νόημα, δεν είναι συντακτικά ορθό ή όταν το τελικό αποτέλεσμα δεν βγάζει νόημα.

Όταν η άμεση μετάφραση δεν έχει το επιδιωκόμενο μεταφραστικό αποτέλεσμα χρησιμοποιείται η στρατηγική της έμμεσης μετάφρασης με τις παρακάτω διαδικασίες.

- Μετατόπιση: πραγματοποιείται αλλαγή σε κάποιου μέρους του λόγου με στόχο τη διατήρηση του νοήματος.
- Μετατροπία: πραγματοποιείται αλλαγή σημασιολογικά με στόχο τη διατήρηση του νοήματος.
- Ισοδυναμία: η χρήση διαφορετικών υφολογικών και δομικών μέσων για την περιγραφή της ίδιας συνθήκης.
- Προσαρμογή: η χρήση μια διαφορετικής πολιτισμικής αναφοράς όταν η ΓΣ δε διαθέτει την πολιτισμική αναφορά που περιγράφεται στην ΓΠ.

Είναι ουσιαστικής σημασίας να δοθεί με σαφήνεια η διάκριση μεταξύ των μεταφραστικών στρατηγικών και των μεταφραστικών τεχνικών. Σύμφωνα με τον Hurtado Albir (2014:266-268) η μεταφραστική στρατηγική αφορά μια απόφαση του μεταφραστή που αφορά το σύνολο του κειμένου της μετάφρασης. Ενώ, οι μεταφραστικές τεχνικές αποτελούν τον τρόπο επίλυσης συγκεκριμένου μεταφραστικού προβλήματος σε συγκεκριμένο σημείο του προς μετάφραση κειμένου.

1.6 ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα ερευνητική εργασία είχε συγκεκριμένο πλαίσιο ενδιαφέροντος και ασχολήθηκε με τη μελέτη της απόδοσης στα ελληνικά όρων ιχθυολογίας στη Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλυτικότερα σκοπός της παρούσας ερευνητικής εργασίας αποτελεί η συγκέντρωση πολύτιμου πληροφοριακού υλικού (κανονισμούς, αποφάσεις δικαστηρίων κλπ.) ώστε να διαπιστωθεί αν οι ονομασίες επιλεγμένου αριθμού ψαριών αποδίδονται με τον ίδιο τρόπο στη Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα ερευνητικά ερωτήματα με τα οποία ασχολήθηκε η εργασία είναι τα ακόλουθα δύο:

1. Υπήρχε τυποποίηση στην ορολογία στον τομέα της ιχθυολογίας και κατ' επέκταση οι ίδιοι όροι ιχθυολογίας αποδόθηκαν με τον ίδιο τρόπο σε όλους τους κανονισμούς ή παρατηρήθηκαν διαφοροποιήσεις;
2. Ποιες στρατηγικές χρησιμοποιήθηκαν για τη μετάφραση των όρων στην ελληνική γλώσσα;

1.7 ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το δείγμα της έρευνας συγκεντρώθηκε μετά από εκτεταμένη αναζήτηση στη Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της πλατφόρμας του Eur-lex (<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>). Αφού συγκεντρώθηκε σημαντικό δείγμα Κανονισμών και Αποφάσεων των Δικαστηρίων, έγινε έλεγχος ως προς τον αριθμό των όρων που αυτό περιλάμβαναν και επιλέχθηκαν τελικά 7 Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) οι οποίοι συμπεριλάμβαναν λίστες πινάκων με μεγάλο αριθμό ορολογίας ψαριών. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε βασικό κριτήριο επιλογής του σώματος κειμένων, καθώς έδιναν δυνατότητα για έλεγχο του τρόπου απόδοσης στην ελληνική γλώσσα σε ευρύτερο αριθμό όρων. Έτσι, αρκετοί από τους Κανονισμούς που ελέγχθηκαν στην αρχική φάση και περιλάμβαναν μόνο ένα ή δύο όρους έκαστος απορρίφθηκαν από το σώμα κειμένων της παρούσας εργασίας. Οι Κανονισμοί της Ε.Ε. που επιλέχθηκαν τελικά είναι οι ακόλουθοι:

α/α	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε.
1.	<u>KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2019/1241</u>
2.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2013/1380
3.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2013/1379
4.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2010/1236
5.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2009/216
6.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2009/217
7.	KΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ε.Ε. 2009/218

Ο Κανονισμός 2019/1241 αποτέλεσε τη βάση επιλογής της ορολογίας απ' όπου επιλέχθηκαν 115 όροι οι οποίοι παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον πίνακα 1 (λόγω έκτασης υπάρχει στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ) και οι οποίοι ακολούθως ελέγχθηκαν ως προς τον τρόπο απόδοσης τους στην ελληνική γλώσσα σε κάθε έναν από τους επόμενους 6 Κανονισμούς.

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν τα εργαλεία που παρέχει η πλατφόρμα Eur-Lex αλλά και το πρόγραμμα ανάλυσης κειμένου Antconc, του Laurence Anthony, Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Waseda της Ιαπωνίας. Το σώμα κειμένων συνίσταται από 7 Κανονισμούς στην αγγλική και ελληνική γλώσσα αντίστοιχα, με 207.804 λέξεις συνολικά. Το αγγλικό σώμα κειμένων περιλαμβάνει 100.466 λέξεις, ενώ το ελληνικό 107.338 λέξεις.

Β΄ ΜΕΡΟΣ - ΕΡΕΥΝΑ

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η διαδικασία ελέγχου των 115 όρων μέσω του Eur-Lex αποτέλεσε μια εξαιρετικά χρονοβόρα διαδικασία καθώς ελέγχθηκαν όλοι διαδοχικά σε κάθε Κανονισμό αλλά και σε όλες τις εμφανίσεις ανά Κανονισμό. Διαπιστώθηκε πως από τους 115 όρους οι 72 αναφέρονταν σε τουλάχιστον 2 Κανονισμούς ενώ οι 43 εμφανίζονταν μόνο στον Κανονισμό αναφοράς, τον 2019/1241. Στον πίνακα 2 (βρίσκεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ) παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία της έρευνας καθώς και η συχνότητα εμφάνισης των αγγλικών όρων και ο αριθμός των Κανονισμών στους οποίους εμφανίζονται.

Από την μελέτη του πίνακα 2 προέκυψαν τέσσερις ομάδες, η πρώτη αφορά την περίπτωση που εντοπίζεται μια και μόνο απόδοση κοινή σε όλους τους κανονισμούς που συναντάται ο εκάστοτε όρος και συνίσταται από 30 όρους. Η δεύτερη ομάδα αφορά τις περιπτώσεις όρων που διαπιστώθηκε ότι είχαν διπλή απόδοση και συνίσταται από 32 όρους. Η τρίτη, που είναι σαφέστατα μικρότερη των δυο παραπάνω, αφορά την ύπαρξη τριπλής απόδοσης του αρχικού όρου στην ελληνική γλώσσα και αποτελείται από 9 όρους. Ενώ, τέλος, υπήρξε και μια μοναδική περίπτωση όρου που στην ελληνική γλώσσα βρέθηκαν τέσσερις διαφορετικές αποδόσεις.

Αναφορικά στην πρώτη ομάδα διαπιστώθηκε πως 30 όροι της αγγλικής γλώσσας έχουν αποδοθεί στην ελληνική γλώσσα με τον ίδιο όρο, χωρίς καμία απολύτως διαφορά σε όλους του Κανονισμούς που εντοπίστηκαν, με τη λατινική ονομασία να είναι ακριβώς η ίδια σε όλες περιπτώσεις υπήρχε αυτή διαθέσιμη. Εξάιρεση αποτελεί ο όρος «stripped seabream» ο οποίος ενώ έχει την ίδια απόδοση στην ελληνική γλώσσα καθώς και στους δυο Κανονισμούς που εντοπίστηκε, ωστόσο η λατινική ονομασία του δεν είναι κοινή. Οι 30 αγγλικοί όροι που αναφέρθηκαν παραπάνω με όλες τις πληροφορίες σχετικά με τους Κανονισμούς που εντοπίζονται αλλά και τη συχνότητα εμφάνισής τους παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 3 (βρίσκεται με όλα τα ανωτέρω περιγραφόμενα στοιχεία στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

Πίνακας 3. Λίστα όρων με μονή απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση
1	Anchovy	Engraulis encrasicolus	Γαύρος
2	Argentine		Γουρλομάτης
3	Bass	Dicentrarchus labrax	Λαβράκι
4	Bigeye tuna	Thunnus obesus	Τόνος μεγαλόφθαλμος
5	Blackfin tuna	Thunnus atlanticus	Τόνος μαυρόπτερος
6	Bluefin tuna	Thunnus thynnus	Τόνος
7	Common Pandora	Pagellus erythrinus	Λυθρίνι

8	Common sole	<i>Solea vulgaris</i>	Γλώσσα
9	Crawfish	<i>Palinurus spp</i>	Καραβίδα
10	Donax clams	<i>Donax spp.</i>	Κοχύλι
11	Edible crab	<i>Cancer pagurus</i>	κάβουρας
12	European anchovy	<i>Engraulis encrasicolus</i>	Γαύρος
13	European sardine	<i>Sardina pilchardus</i>	Σαρδέλα
14	Gilt-head sea-bream	<i>Sparus aurata</i>	Τσιπούρα
15	Hatpin urchin	<i>Centrostephanus longispinus</i>	Αχινός
16	Herring	<i>Clupea harengus</i>	Ρέγγα
17	Houting	<i>Coregonus oxyrhynchus</i>	ρυγχοκορέγονος
18	Octopus	<i>Octopus vulgaris</i>	Χταπόδι
19	Pollack	<i>Pollachius pollachius</i>	Κίτρινος μπακαλιάρος
20	Saithe	<i>Pollachius virens</i>	Μαύρος μπακαλιάρος
21	Sardine	<i>Sardina pilchardus</i>	Σαρδέλα
22	Sauries	<i>Scomberesox spp.</i> <i>Cololabis spp.</i>	Λουτσοζαργάνες
23	Sawfish		Πριονόψαρο
24	Spinous spider crab	<i>Maja squinado</i>	Καβουρομάνα
25	Stripped sea-bream	<i>Lithognathus mormyrus</i>	Μουρμούρα
26	Surf clams	<i>Spisula solida</i>	Γυαλιστερή της Αμερικής
27	Whelk	<i>Buccinum undatum.</i>	Βούκινο
28	White skate	<i>Raja alba</i>	Λευκόβατο
29	Wreckfish	<i>Polyprion americanus</i>	Βλάχος
30	Yellowfin tuna	<i>Thunnus albacares</i>	Τόνος κιτρινόπτερος

Η δεύτερη ομάδα των 32 όρων που διαπιστώθηκε ότι είχαν διπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα παρουσιάζεται αναλυτικά στον πίνακα 4. Η διπλή απόδοση σε 11 περιπτώσεις έχει μικρή διαφορά. Στις περιπτώσεις αυτές ανήκουν ο όρος «deerwater rose shrimp» που αποδίδεται ως «κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων» και «κόκκινη γαρίδα», ο όρος «hake» που αποδίδεται ως «μπακαλιάρος μερλούκιος», «μπακαλιάρος του γένους *Merluccius*» ή απλά ως «μπακαλιάρος», ο όρος «hard clam» που αποδίδεται ως «γυαλιστερή» και «σκληρή γυαλιστερή», οι όροι «sailfishes», «razor clam» και «salmon» που αποδίδονται ως «ιστιοφόροι» ή «ιστιοφόροι του Ατλαντικού», ως «σωλήνας» ή «σωλήνας του Ατλαντικού» και ως «σολομός» ή «σολομός του Ατλαντικού» αντίστοιχα. Ο όρος «scallop» ο οποίος όταν έχει λατινική ονομασία «*pecten jacobus*» αποδίδεται ως «χτένι» και «μεγάλο χτένι», ενώ όταν έχει λατινική ονομασία «*pecten maximus*» αποδίδεται ως «χτένι» και «χτένι του Ατλαντικού», ο όρος «sea trout» αποδίδεται ως «πέστροφα θαλάσσης» και «πέστροφα», ο όρος «smooth lantern shark» ως «λείος μαυραγκαθίτης» και «μαυραγκαθίτης» και τέλος ο όρος «swordfish» αποδίδεται ως «ξιφίας» και «ξιφίος». Στον πίνακα 4, που περιλαμβάνει τη λίστα του συνόλου των όρων με διπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα, οι ανωτέρω 11 όροι επισημαίνονται με διαφορετικό χρώμα. Στην πλειοψηφία, ωστόσο, των περιπτώσεων, στις 21 από τις 32, η διπλή απόδοση αφορά εντελώς διαφορετική απόδοση. Έτσι, ο όρος «Norway

lobster» αποδίδεται ως «καραβίδα» και «Αστακός Νορβηγίας», ο όρος «ling» ως «ποντίκι» ή «μουρούνα», ο όρος «haddock» ως «εγκελφίνος» ή «μπακαλιάρος» ενώ ο όρος «blue whiting» ως «προσφυγάκι» ή «τσιμπλάκι». Στον πίνακα 4 παρουσιάζονται αναλυτικά όλοι οι όροι αυτής της ομάδας φυσικά με χρωματική σήμανση ώστε να είναι ευδιάκριτες οι δύο προαναφερθείσες υποομάδες αυτής.

Πίνακας 4. Λίστα όρων με διπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση 1η	Ελληνική απόδοση 2η
1	Angel shark	Squatina squatina	Ρίνα	Άγγελος
2	Atlantic Bonito	Sarda sarda	Ρίκι	Παλαμίδα
3	Blue whiting		Προσφυγάκι	Τσιμπλάκι
4	Boarfish		Βασιλάκης	Κότα
5	Cod	Gadus morhua	Γάδος	Μπακαλιάρος
6	Deepwater rose shrimp	Parapenaeus longirostris	Κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων	Κόκκινη γαρίδα
7	Grooved carpetshell	Ruditapes decussatus	Χάβαρο	Κυδώνι
8	Groupers	Epinephelus spp	Σφυρίδα	Ροφός
9	Guitarfishes	Rhinobatidae	Κιθάρες	Ρινόβατοι, κιθάρες
10	Haddock	Melanogrammus aeglefinus	Εγκελφίνος	Μπακαλιάρος
11	Hake	Merluccius merluccius	Μπακαλιάρος μερλούκιος	Μπακαλιάρος της Σενεγάλης
12	Hard clam	Callista chione	Γυαλιστερή	Σκληρή γυαλιστερή
13	Ling	Molva molva	Ποντίκι	Μουρούνα
14	Lobster	Homarus gammarus	Αστακός	Αστακογαρίδα
15	Mackerel		Σκουμπρί	Κολιός
16	Marlins	Tetrapturus spp. Makaira spp.	Μάρλιν	Ιστιοφόροι
17	Megrim	Lepidorhombus spp.	Ζαγκέτα	Γλώσσα
18	Norway lobster	Nephrops norvegicus	Καραβίδα	Αστακοί Νορβηγίας
19	Norwegian skate	(Raja (Dipturus) nidarosiensis)	Νορβηγικό βάτο	Σελάχι
20	Oceanic sea breams	Brama rayi	Καστανόψαρο	Λέστιες
21	Razor clam	Ensis spp.	Σωλήνας	Σωλήνας του Ατλαντικού
22	Red sea-bream	Pagellus bogaraveo	Λυθρίνι πελαγίσιο	Κεφαλάς
23	Sailfishes	Istiophorus spp.	Ιστιοφόροι	Ιστιοφόρος του Ατλαντικού
24	Salmon	Salmo salar	Σολομός	Σολομός του Ατλαντικού
25	Scallop	Pecten jacobaeus	Χτένι	Μεγάλο χτένι
26	Scallop	Pecten maximus	Χτένι	Χτένι του Ατλαντικού
27	Sea trout	Salmo trutta	Πέστροφα θαλάσσης	Πέστροφα
28	Smooth lantern shark	Etmopterus pusillus	Λείος μαυραγκαθίτης	Μαυροαγκαθίτης

29	Sprat		Σαρδελόρεγγα	Παπαλίνα
30	Swordfish	Xiphias gladius	Ξιφίας	Ξιφιός
31	Turbot	Psetta maxima	Καλκάνι	Σιάκι
32	Whiting	Merlangius merlangus	Νταούκι Ατλαντικού	Δαυκί του Ατλαντικού

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως εντοπίστηκαν διαφορετικοί αγγλικοί όροι, με διαφορετική λατινική ονομασία, που είχαν ίδια απόδοση στην ελληνική γλώσσα. Τέτοιοι είναι οι όροι «megrin» και «common sole» που αποδόθηκαν, σε 4 και 5 κανονισμούς αντίστοιχα, ως «γλώσσα» ή «ζαγκέτα» ο πρώτος και ως «γλώσσα» ο δεύτερος. Καθώς επίσης, εντοπίστηκαν και περιπτώσεις όπου διαφορετικοί αγγλικοί όροι με διπλή ελληνική απόδοση να έχουν κοινή μια εκ των δύο αποδόσεων. Έτσι, ο όρος «sailfishes» αποδίδεται ως «ιστιοφόροι» ή «ιστιοφόροι του Ατλαντικού», ενώ ο όρος «marlins» αποδίδεται ως «μάρλιν» ή «ιστιοφόροι». Ομοίως και οι όροι «common pandora» και «red sea-bream» οι οποίοι έχουν διαφορετική αγγλική ονομασία αλλά κοινή λατινική αποδόθηκαν ως «λυθρίνι» ο πρώτος και ως «λυθρίνι πελαγίσιο» και «κεφαλάς» ο δεύτερος.

Η τρίτη ομάδα που αφορά την ύπαρξη τριπλής απόδοσης του αγγλικού όρου στην ελληνική γλώσσα αποτελείται μόλις από 9 όρους. Οι όροι αυτοί είναι ο όρος «albacore» που αποδίδεται ως «τόνος μακρύπτερος», «τονάκι» και «όρκυνος», ο όρος «blue ling» που αποδίδεται ως «μουρύνα διπτερύγιος», «ποντικόψαρο» και «μουρούνα», ο όρος «dolphinfishes» που αποδίδεται ως «κυνηγοί», «λαμπούγγες» και «σύρτες», ο όρος «frigate tuna» που αποδίδεται ως «βαρελάκι», «κοπάνι», και «κοπανάκι», ο όρος «horse mackerel» ο οποίος αποδίδεται σε πέντε διαφορετικούς Κανονισμούς ως «σαυρίδι», «σαμπανιός», «ασπροσαύριδο», «σαφρίδι» και «μαυροσαύριδιο Αυστραλίας», ο όρος «plaice» που συναντάται επίσης σε πέντε Κανονισμούς ως «φασί Ατλαντικού», «Ευρωπαϊκή χωματίδα» αλλά και «ζαγκέτα». Να σημειωθεί, πως η απόδοση «ζαγκέτα» αποτελεί απόδοση και του όρου «megrim». Επίσης, ο όρος «queen scallop» ο οποίος αποδίδεται ως «βασιλικό χτένι», «χτένι» και «τηγανάκι» και να επισημανθεί πως η απόδοση «χτένι» συναντήθηκε και από τον αγγλικό όρο «scallop» ο οποίος μάλιστα εντοπίστηκε με δύο διαφορετικές λατινικές ονομασίες («pecten jacobus» και «pecten maximus») όπως έχει ήδη περιγραφεί ανωτέρω. Τέλος, τριπλή απόδοση βρέθηκε και στους όρους «red mullets» και «skipjack» που αποδόθηκαν ως «μούλιδες» ή «μπαρπούνια» ή «κουτσομούρα» και «παλαμίδα» ή «ρίκι» ή «λακέρδα» αντίστοιχα. Αναλυτική περιγραφή των όρων με τριπλή απόδοση παρουσιάζεται στον πίνακα 5.

Τέλος, υπάρχει και μία μοναδική περίπτωση (πίνακας 6.) κατά την οποία υπάρχει τετραπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα του όρου «basking shark» ο οποίος αποδίδεται σε τέσσερεις διαφορετικούς Κανονισμούς ως «καρχαρίας προσκυνητής», «προσκυνητής», «παπάς», «καρχαρίας» και «σκυλόψαρο».

Πίνακας 5. Λίστα όρων με τριπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση 1η	Ελληνική απόδοση 2η	Ελληνική απόδοση 3η
1	Albacore	Thunnus alalunga	Τόνος μακρύπτερος	Τονάκι	Όρκυνος
2	Blue ling	Molva dipterygia	Μουρούνα διπτερύγιος	Ποντικόψαρο	Μουρούνα
3	Dolphinfishes	Coryphaena spp.	Κυνηγοί	λαμπούγγες	Σύρτες
4	Frigate tuna	Auxis spp.	Βαρελάκι	Κοπάνι	Κοπανάκι
5	Horse mackerel	Trachurus spp	Σαυρίδι(σαφριδι)	Σαμπανιός	Μαυροσαυρίδιο Αυστραλίας
6	Plaice	Pleuronectes Platessa	Φασί Ατλαντικού	Ευρωπαϊκή χωματίδα	Ζαγκέτα
7	Queen scallop	Chlamys spp.	Βασιλικό χτένι	Χτένι	Τηγανάκι
8	Red mullets	Mullus spp.	Μουλίδες	Μπαρμπούνια	Κουτσομούρα
9	Skipjack	Katsuwonus pelamis	Παλαμίδα	Λακέρδα	Ρίκι

Πίνακας 6. Λίστα όρων με τετραπλή απόδοση στην ελληνική γλώσσα.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση 1η	Ελληνική απόδοση 2η	Ελληνική απόδοση 3η	Ελληνική απόδοση 4η
1	Basking shark	Cetorhinus maximus	Καρχαρίας προσκυνητής	Προσκυνητής	Παπάς	Σκυλόψαρο

2.2 ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Στη προσπάθεια ελέγχου των στρατηγικών που χρησιμοποιήθηκαν για την απόδοση των όρων στην ελληνική γλώσσα μετά από επισταμένη μελέτη της λίστα με τους 115 όρους ιχθυολογίας που υπήρχαν διαθέσιμοι, διαπιστώθηκε πως υπήρχαν μόνο 21 περιπτώσεις στις οποίες κατέστη δυνατός ο προσδιορισμός της στρατηγικής που χρησιμοποιήθηκε. Έτσι, βρέθηκαν:

1. 14 περιπτώσεις κατά λέξη μετάφρασης (πίνακας 7.)

Πίνακας 7. Μεταφραστική στρατηγική κατά λέξη μετάφραση

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Ελληνική απόδοση	Στρατηγική μετάφρασης
1	Queen scallop	Βασιλικό χτένι	Κατά λέξη μετάφραση
		Χτένι	
		Τηγανάκι	
2	Deepwater rose shrimp	Κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων	Κατά λέξη μετάφραση
		Κόκκινη γαρίδα	
3	Hard clam	Γυαλιστερή	
		Σκληρή γυαλιστερή	Κατά λέξη μετάφραση
4	Lobster	Αστακός	Κατά λέξη μετάφραση
		Αστακογαρίδα	
		Αστακοί Νορβηγίας	Κατά λέξη μετάφραση
5	Norway lobster	Καραβίδα	
		Αστακοί Νορβηγίας	Κατά λέξη μετάφραση
6	Norwegian skate	Νορβηγικό βάτο	Κατά λέξη μετάφραση
		Σελάχι	
7	Scallop	Χτένι	Κατά λέξη μετάφραση
		Μεγάλο χτένι	
8	Sea trout	Πέστροφα θαλάσσης	Κατά λέξη μετάφραση
		Πέστροφα	
9	Bigeye tuna	Τόνος μεγαλόφθαλμος	Κατά λέξη μετάφραση
10	Blackfin tuna	Τόνος μαυρόπτερος	Κατά λέξη μετάφραση
11	Sawfish	Πριονόψαρο	Κατά λέξη μετάφραση
12	White skate	Λευκόβατο	Κατά λέξη μετάφραση
13	Yellowfin tuna	Τόνος κιτρινόπτερος	Κατά λέξη μετάφραση
14	White shark	Λευκός καρχαρίας	Κατά λέξη μετάφραση

2. 5 όροι που μεταφράστηκαν ως έκτυπα και είναι οι ακόλουθοι (Πίνακας 8.):

Πίνακας 8. Μεταφραστική στρατηγική - έκτυπο

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Ελληνική απόδοση	Στρατηγική μετάφρασης
1	Swordfish	Ξιφίας	Έκτυπο
		Ξιφιός	
2	Octopus	Χταπόδι	Έκτυπο
3	Sardine	Σαρδέλα	Έκτυπο
4	Devil fish	Διαβολόψαρο	Έκτυπο
5	Shark	Καρχαρίας	Έκτυπο

και τέλος

3. δυο όρους που μεταφράστηκαν ως δάνεια και είναι ο όρος marlins που αποδόθηκε ως μάρλιν και salmon ως σολομός.

Στον πίνακα 9. παρουσιάζεται συγκεντρωτικά η κατηγοριοποίηση, όπου αυτή ήταν εφικτή, των 18 από τους 72 όρους για τους οποίους βρέθηκαν είτε πολλαπλές αποδόσεις είτε βρέθηκε η ίδια απόδοση σε περισσότερους από έναν Κανονισμό πέραν του Κανονισμού 2019/1241. Επισημαίνεται πως οι τρεις επιπλέον όροι ανήκουν στη λίστα των 43 όρων που η απόδοσή τους υπήρχε μόνο στον Κανονισμό 2019/1241 και επισημαίνονται για λόγους ευκολίας εντοπισμού στους πίνακες 7 και 8 με πλάγια γράμματα και μπλε χρώμα.

Πίνακας 9. Κατηγοριοποίηση μεταφραστικής στρατηγικής

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Ελληνική απόδοση	Στρατηγική μετάφρασης
1	Basking shark	Καρχαρίας προσκυνητής	
		Προσκυνητής	
		Παπάς	
		Σκυλόψαρο	
2	Albacore	Τόνος μακρύπτερος	
		Τονάκι	
		Όρκυνος	
3	Blue ling	Μουρούνα διπτερύγιος	
		Ποντικόψαρο	
		Μουρούνα	
4	Dolphinfishes	Κυνηγοί	
		Λαμπούγγες	
		Σύρτες	
5	Frigate tuna	Βαρελάκι	
		Κοπάνι	
		Κοπανάκι	
6	Horse mackerel	Σαυρίδι (Σαφρίδι)	
		Σαμπανιός	
		Μαυροσαυρίδιο Αυστραλίας	
7	Plaice	Φασί Ατλαντικού	
		Ευρωπαϊκή χωματίδα	
		Ζαγκέτα	
8	Queen scallop	Βασιλικό χτένι	Κατά λέξη μετάφραση
		Χτένι	
		Τηγανάκι	
9	Red mullets	Μούλιδες	
		Μπαρμπούνια	
		Κουτσομούρα	
10	Skipjack	Παλαμίδα	
		Λακέρδα	
		Ρίκι	
11	Angel shark	Ρίνα	
		Άγγελος	
12	Atlantic Bonito	Ρίκι	
		Παλαμίδα	

13	Blue whiting	Προσφυγάκι	
		Τσιμπλάκι	
14	Boarfish	Βασιλάκης	
		Κότα	
15	Cod	Γάδος	
		Μπακαλιάρος	
16	Deepwater rose shrimp	Κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων	Κατά λέξη μετάφραση
		Κόκκινη γαρίδα	
17	Grooved carpetshell	Χάβαρο	
		Κυδώνι	
18	Groupers	Σφυρίδα	
		Ροφός	
19	Quitarfishes	Κιθάρες	
		Ρινοβάτοι	
20	Haddock	Εγκελφίνος	
		Μπακαλιάρος	
21	Hake	Μπακαλιάρος μερλούκιος	
		Μπακαλιάρος της Σενεγάλης	
		Γυαλιστερή	
22	Hard clam	Σκληρή γυαλιστερή	Κατά λέξη μετάφραση
23	Ling	Ποντίκι	
		Μουρούνα	
24	Lobster	Αστακός	Κατά λέξη μετάφραση
		Αστακογαρίδα	
25	Mackerel	Σκουμπρί	
		Κολιός	
26	Marlins	Μάρλιν	Δάνειο
		Ιστιοφόροι	
27	Megrim	Ζαγκέτα	
		Γλώσσα	
		Καραβίδα	
28	Norway lobster	Αστακοί Νορβηγίας	Κατά λέξη μετάφραση
29	Norwegian skate	Νορβηγικό βάτο	Κατά λέξη μετάφραση
		Σελάχι	
30	Oceanic sea breams	Καστανόψαρο	
		Λέστιες	
		Σωλήνας	
31	Razor clam	Σωλήνας του Ατλαντικού	
32	Red sea-bream	Λυθρίνι πελαγίσιο	
		Κεφάλας	
33	Sailfishes	Ιστιοφόροι	
		Ιστιοφόρος του Ατλαντικού	
34	Salmon	Σολομός	Δάνειο
		Σολομός του Ατλαντικού	
35	Scallop	Χτένι	Κατά λέξη μετάφραση
		Μεγάλο χτένι	
36	Scallop	Χτένι	
		Χτένι του Ατλαντικού	
37	Sea trout	Πέστροφα θαλάσσης	Κατά λέξη μετάφραση
		Πέστροφα	
38		Λείος μαυραγκαθίτης	

	Smooth lantern shark	Μαυραγκαθίτης	
39	Sprat	Σαρδελόρεγγα Παπαλίνα	
40	Swordfish	Ξιφίας	Έκτυπο
		Ξιφίος	
41	Turbot	Κακλάνι Σιάκι	
		Νταούκι Ατλαντικού	
42	Whiting	Δαυκί του Ατλαντικού	
43	Anchovy	Γαύρος	
44	Argentine	Γουρλομάτης	
45	Bass	Λαβράκι	
46	Bigeye tuna	Τόνος μεγαλόφθαλμος	Κατά λέξη μετάφραση
47	Blackfin tuna	Τόνος μαυρόπτερος	Κατά λέξη μετάφραση
48	Bluefin tuna	Τόνος	
49	Common Pandora	Λυθρίνι	
50	Common sole	Γλώσσα	
51	Crawfish	καραβίδα	
52	Donax clams	Κοχύλι	
53	Edible crab	κάβουρας	
54	European anchovy	Γαύρος	
55	European sardine	Σαρδέλα	
56	Gilt-head sea-bream	Τσιπούρα	
57	Hatpin urchin	Αχινός	
58	Herring	Ρέγγα	
59	Houting	Ρυγχοκορέγονος	
60	Octopus	Χταπόδι	Έκτυπο
61	Pollack	Κίτρινος μπακαλιάρος	
62	Saithe	Μαύρος μπακαλιάρος	
63	Sardine	Σαρδέλα	Έκτυπο
64	Sauries	Λουτσοζαργάνες	
65	Sawfish	Πριονόψαρο	Κατά λέξη μετάφραση
66	Spinous spider crab	Καβουρομάννα	
67	Stripped sea-bream	Μουρμούρα	
68	Surf clams	Γυαλιστερή της Αμερικής	
69	Whelk	Βούκινο	
70	White skate	Λευκόβατο	Κατά λέξη μετάφραση
71	Wreckfish	Βλάχος	
72	Yellowfin tuna	Τόνος κιτρινόπτερος	Κατά λέξη μετάφραση

Επιπλέον εξετάστηκε και η περίπτωση μεταφραστικής απόδοσης όχι με βάση τον αγγλικό όρο αλλά την λατινική ονομασία των ψαριών όπως υπήρχαν διαθέσιμες στον

Κανονισμό 2019/1241 της ΕΕ. Έτσι, βρέθηκε πως κάποιοι από τους όρους αποδόθηκαν ως έκτυπα στην ελληνική γλώσσα , για την ακρίβεια 21 από το σύνολο των 115 που υπήρχαν διαθέσιμοι. Οι 17 ανήκουν στη λίστα των 72 όρων με πολλαπλές αποδόσεις ή εμφανίσεις σε περισσότερους από έναν Κανονισμό πέραν του Κανονισμού 2019/1241, ενώ οι τελευταίοι 4 ανήκουν στη λίστα των 43 όρων που εμφανίζονταν μόνο στον Κανονισμό 2019/1241. Οι όροι αυτοί παρουσιάζονται στον πίνακα 10.

Πίνακας 10. Μεταγραφή όρων από την λατινική τους ονομασία.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση
1	Bass	Dicentrarchus labrax	Λαβράκι
2	Blue ling	Molva dipterygia	Μουρούνα διπτερύγιος
3	Cod	Gadus morhua	Γάδος
4	European sardine	Sardina pilchardus	Σαρδέλα
5	Haddock	Melanogrammus aeglefinus	Εγκλεφίνος
6	Hake	Merluccius merluccius	Μπακαλιάρος μερλούκιος
7	Herring	clupea harengus	Ρέγγα
8	Houting	Coregonus oxyrhynchus	Ρυγχοκορέγονος
9	Mackerel	Scomber scombrus	Σκουμπρί
10	Red mullets	Mullus spp.	Μουλίδες
11	Sailfishes	Istiophorus spp.	Ιστιοφόροι
12	Salmon	salmo salar	Σολομός
13	Sardine	sardina pilchardus	Σαρδέλα
14	Skipjack	Katsuwonus pelamis	Παλαμίδα
15	Stripped sea-bream	Lithognathus mormyrus	Μουρμούρα
16	Swordfish	Xiphias gladius	Ξιφίας
17	Whelk	Buccinum undatum.	Βούκινο
18	Fan mussel	Pinna nobilis	Πίνα
19	Large tooth sawfish	Pristis pristis	Πρίστης του είδους Pristis pristis
20	Small tooth sawfish	Pristis pectinata	Πρίστης του είδους Pristis pectinata
21	White sea-bream	Diplodus sargus	Σαργός

2.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα ερευνητική εργασία εκπονήθηκε σε μια προσπάθεια να μελετηθούν περαιτέρω οι τρόποι απόδοσης στην ελληνική γλώσσα όρων ιχθυολογίας στη Νομοθεσία και Νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την ορολογία στη αγγλική γλώσσα. Εξετάστηκε συγκεκριμένα αν υπήρχε κάποια τυποποίηση στον τρόπο απόδοσης σε 7 διαφορετικούς Κανονισμούς της ΕΕ. Εξετάστηκαν, επίσης, και οι μεταφραστικές στρατηγικές που έχουν χρησιμοποιηθεί στην απόδοση των όρων από τη γλώσσα πηγή στη γλώσσα στόχο.

Από τους 115 όρους που επιλέχθηκαν αρχικά μόνο οι 72, δηλαδή το 62,6%, απαντήθηκαν στους υπόλοιπους 6 Κανονισμούς πέρα από τον Κανονισμό αναφοράς, τον 2019/1241. Ενώ 43 όροι, το 37,4%, παρατηρήθηκαν μόνο στον Κανονισμό αναφοράς. Από τους 72 όρους που εξετάστηκαν περαιτέρω μόνο οι 30, δηλαδή το 42%, παρατηρήθηκε ότι έχουν την ίδια απόδοση πάντα. Αντίθετα, 32 όροι που αντιστοιχούν σε ποσοστό 44% απαντήθηκαν με διπλή απόδοση, πολλές φορές ακόμα και εντός του ίδιου Κανονισμού. Τέλος 9 όροι, δηλαδή το 12,5%, βρέθηκε ότι έχουν τριπλή απόδοση στο σώμα κειμένων που εξετάστηκε και μόλις 1,5%, δηλαδή ένας μόνο όρος βρέθηκε να είναι μεταφρασμένος με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους στους Κανονισμούς. Παρατηρήθηκαν επίσης φαινόμενα όπου διαφορετικοί αγγλικοί όροι έχουν ίδια απόδοση στην ελληνική γλώσσα, όπως οι όροι «megrin» και «common sole» που αποδόθηκαν ως «γλώσσα» και οι όροι «sailfishes» και «marlins» που παρατηρήθηκε πως αποδίδονται ως «ιστιοφόροι».

Σε γενικές γραμμές κατέστη σαφές ότι δεν υπάρχει ομοιογένεια στη χρήση των αποδόσεων στην ορολογία των ψαριών, στο σώμα κειμένων που εξετάστηκε, ακόμα και εντός των ίδιων Κανονισμών. Θα περίμενε κανείς πως στα πλαίσια της Νομοθεσίας και Νομολογίας της Ε.Ε. θα υπάρχει μια κοινή πολιτική απόδοσης όρων ακόμα και όταν αυτοί συνιστούν πολιτισμικούς ενδείκτες, με σκοπό να μην υπάρχει πιθανότητα παρανόησης και παρερμηνείας εννοιών. Ωστόσο, τα συμπεράσματα της έρευνας έρχονται να διαψεύσουν την αρχική αυτή υπόθεση παρουσιάζοντας την ύπαρξη πολλαπλών αποδόσεων για ίδιους όρους επισημαίνοντας με αυτόν τον τρόπο το υψηλό επίπεδο δυσκολίας που υπάρχει κατά τη μετάφραση πολιτισμικών ενδεικτών. Φυσικά, λόγω του σχετικά περιορισμένου αριθμού των Κανονισμών που συγκροτούν το σώμα κειμένων που εξετάστηκε τα αποτελέσματα δεν μπορούν να τύχουν γενικεύσεων.

Αναφορικά με την χρήση των μεταφραστικών στρατηγικών δεν κατέστη δυνατόν να υπάρξουν κάποια σαφή συμπεράσματα καθώς μεγάλο ποσοστό όρων δεν μπόρεσε να κατηγοριοποιηθεί σε κάποια μεταφραστική στρατηγική. Για την ακρίβεια μόλις 21 όροι από τους 115, δηλαδή το 18,3%. Ενώ, στην προσπάθεια να εξεταστεί η χρήση της λατινικής ονομασίας ως βάση για την απόδοση στην ελληνική γλώσσα, το ποσοστό ήταν συμπτωματικά ακριβώς το ίδιο 18,3%, μόλις 21 όροι από τους 115. Φυσικά, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω η έκταση του σώματος κειμένων δεν επιτρέπει στα εξαγόμενα συμπεράσματα να τύχουν γενικεύσεων.

Κλείνοντας, θα πρέπει να τονιστεί η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης του συγκεκριμένου θέματος της απόδοσης της ορολογίας των ψαριών στην ελληνική γλώσσα ώστε να μπορέσει να καταρτιστεί μια κοινώς αποδεκτή λίστα αποδόσεων. Με αυτόν τον τρόπο

θα μπορέσουν να περιοριστούν οι παρανοήσεις από τους εκάστοτε αναγνώστες/χρήστες των Κανονισμών αλλά και θα υπάρχει ένας κατάλογος ορολογίας επίσημος ή έστω κοινά αποδεκτός στα πλαίσια της Ε.Ε., τον οποίο θα μπορούν να συμβουλευούνται οι μεταφραστές ώστε να κάνουν την δουλειά τους περισσότερο ποιοτική και ταυτόχρονα πιο εύκολη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Γραμμενίδης, Σ. (2009). *Μεταφράζοντας τον Κόσμο του Άλλου*. Αθήνα: Δίαυλος.

Γούτσος, Δ. (2012). *Γλώσσα : κείμενο, ποικιλία, σύστημα* - Αθήνα: Κριτική, 2012

Γούτσος, Δ. & Φραγκάκη, Γ. (2015). *Σώματα Κειμένων και γλωσσολογία σωμάτων κειμένων*. Στο Δ. Γούτσος & Φραγκάκη, Γ. (Επιμ.), *Εισαγωγή στη γλωσσολογία σωμάτων κειμένων*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύλλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Κεφ. 1. Ανακτήθηκε 7 Φεβρουαρίου, 2023, από <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/1931>

Φραντζή, Κ. Θ. (2012). *Εισαγωγή στην επεξεργασία σωμάτων κειμένων*. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.

β) ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Baker, M. (2006). *Translation and Conflict. A Narrative Account*. London & New York: Routledge.

Ballard, M. (2005). *La traduction, contact de langues et de cultures*. Arras: Artois Presses Université.

Hurtado Albir, A. (2014) [2001]. *Traducción y Traductología: Introducción a la Traductología*. Μαδρίτη: Cátedra.

Franco Aixelá, J. (2000). *La traducción Condicionada de los Nombres propios (ingles-español)*. Analisis Descriptivo. Salamanca: Ediciones Almar.

Fernández Guerra, A. (2012). Translating Culture: problems, strategies and practical realities. *[SIC]- A Journal of Literature, Culture and Cultural Translation*, No 5, σελ. 1-14.

McEnery, T. & Wilson, A. (1996). *Corpus Linguistics: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Molina, L. (2006). *El otoño del pingüino: Análisis descriptivo de la traducción de los culturemas*. Castelló de la Plana,: Publicacions de la Universitat Jaume I.

Munday, J. (2002). *Μεταφραστικές σπουδές: θεωρίες και εφαρμογές*. (μτφρ. Α. Φιλίππατος) Αθήνα:Μεταίχμιο.

Newmark, P. (2001) [1981]. *A Textbook of Translation*. Νέα Υόρκη: Phoenix Elt.

Pym, A. (1998). *Method in Translation History*. Manchester: St. Jerome.

Sinclair, J. (2005). *Corpus and Text. Basic Principles*. In M. Wynne (ed.) *Developing Linguistic Corpora: A Guide to Good Practice*. Oxford: Oxbow Books: 1-16. Also available at: <http://www.ahds.ac.uk/creating/guides/linguistic-corpora/chapter1.htm> [Accessed 5 February 2023].

Tognini-Bonelli, E. (2001). *Corpus Linguistics at Work*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins.

Vinay, J.-P., & Darbelnet, J. (1958/2000). *A Methodology for Translation*. [An excerpt from *Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation*, trans. and eds. J. C. Sager & M.-J. Hamel, Amsterdam: John Benjamins, 1995, first published in 1958 as *Stylistique comparée du français et de l'anglais. Méthode de traduction*] In L. Venuti (Ed.), *The Translation Studies Reader* (pp. 84–93). London: Routledge.

γ) ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

<https://www.europarl.europa.eu/translation/el/terminology/about-iate>, Προσπελάστηκε 10-01-2023

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>, Προσπελάστηκε 08-01-2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Κατάσταση όρων ιχθυολογίας και αποδόσεις τους στην ελληνική γλώσσα σε 7 διαφορετικούς Κανονισμούς της ΕΕ.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/216	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1379	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/218	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/217	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2010/1236	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1380	Συχν. Εμφ.	Αρ. Κανονισμών εμφάνισης
1	Adriatic sturgeon	Acipenser naccarii	οξύρρυγχος Αδριατικής								
2	Albacore	Thunnus alalunga	Τόνος μακρύπτερος	Τόνος μακρύπτερος, τονάκι, όρκυνος	Τόνος ο μακρύπτερος ή τονάκια	Τόνος μακρύπτερος	Τόνος μακρύπτερος, τονάκι (Thunnus alalunga) Albacore tuna		μακρύπτερος τόνος, albacore tuna	13	6
3	anchovy	engraulis encrasicolus	γαύρος	Γαύρος (Engraulis encrasicolus) European anchovy	Γαύροι (Engraulis spp.)	Γαβρός (Engraulis encrasicolus) European anchovy			γαύρος	22	5
4	angel shark	Squatina squatina	ρίνα	Άγγελος, ρίνα						2	2
5	Annular sea bream	Diplodus annularis	Σπάρος								
6	argentine		γουρλομάτης	Γουρλομάτηδες (Argentina spp.) Argentines		Γουρλομάτης	Γουρλομάτης		γουρλομάτης	17	5

7	Atlantic Bonito	Sarda sarda	Ρίκι	Παλαμίδα, ρίκι (Sarda sarda) Atlantic bonito		Παλαμίδα	Παλαμίδα (Sarda sarda) Atlantic bonito			7	4
8	basking shark	Cetorhinus maximus	καρχαρίας προσκυνητής	Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας, σκυλόψαρο Cetorhinus maximus Basking shark		Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας	Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας, σκυλόψαρο (Cetorhinus maximus) Basking shark			11	4
9	Bass	Dicentrarchus labrax	Λαβράκι	Λαβράκι Dicentrarchus labrax Seabass		Λαβράκι(Dicentrarchus labrax) Sea bass				11	3
10	Bean solen	Pharus legumen	Σωλήνας								
11	berried female crawfish	Palinurus spp.	αυγωμένη καραβίδα								
12	berried female lobster	Homarus gammarus	αυγωμένος αστακός								
13	Bigeye tuna	Thunnus obesus	Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος		Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος (Thunnus obesus) Bigeye tuna		μεγαλόφθαλμος τόνος	4	5
14	bivalve molluscs		δίθυρα μαλάκια								
15	Blackfin tuna	Thunnus atlanticus	Τόνος μαυρόπτερος	Τόνος μαυρόπτερος						2	2
16	Blue ling	Molva dypterygia	Μουρούνα διπτερύγιος			Ποντικόψαρο, μουρούνα	Ποντικόψαρο, μουρούνα (Molva dypterygia) Blue ling	Μουρούνα (Molva dypterygia)		23	4

17	blue whiting		προσφυγάκι	προσφυγάκι, τσιμπλάκι	Προσφυγάκι (Micromesistius routassou	Προσφυγάκι, τσιμπλάκι Micromesistius routassou	Προσφυγάκι, τσιμπλάκι (Micromesistius routassou) Blue whiting (= routassou)	Προσφυγάκι (Micromesistius routassou)	προσφυγάκι	13	7
18	Bluefin tuna	Thunnus thynnus	Τόνος		Τόνος (Thunnus thynnus)	Τόνος			τόνος	15	4
19	boarfish		βασιλάκης	Βασιλάκης, κότα					βασιλάκης	4	3
20	Carpet Clams	Venerupis spp.	Κοχύλια								
21	Carpetshell	Venerupis pullastra	Αχιβάδα								
22	Chilean devil ray	Mobula tarapacana	σελάχι του είδους Mobula tarapacana								
23	Clam	Venus verrucosa	Κυδώνι								
24	Cod	Gadus morhua	Γάδος		Μπακαλιάροι του είδους Gadus morhua	Μπακαλιάρος Gadus morhua Atlantic cod	COD = μπακαλιάρος		γάδος	61	5
25	Common Pandora	Pagellus erythrinus	Λυθρίνι	Λυθρίνι		Λιθρίνι				4	3
26	common piddock	Pholas dactylus	χουρμάς								

27	Common sea bream	Pagrus pagrus	Φαγκρί								
28	Common sole	Solea vulgaris	Γλώσσα	Γλώσσα (Dicologlossa cuneata) Wedge (= Senegal) sole Γλώσσες π.δ.κ.α. (Soleidae) Soles n.e.i. Γλώσσες π.δ.κ.α. (Cynoglossidae) Tonguefishes n.e.i. Ζαγκέτα, γλώσσα (Lepidorhombus whiffiagonis) Megrim	Γλώσσα (Solea spp.)	Γλώσσα (Solea solea) Common sole			γλώσσας	8	5
29	common sturgeon	Acipenser sturio	οξύρρυγχος ο κοινός								
30	crawfiish	palinurus spp	καραβίδα						Καραβίδα	10	2
31	Crawfish	Palinuridae	Καραβίδα								
32	date shell	Lithophaga lithophaga	λιθοδόμος								
33	Deepwater rose shrimp	Parapenaeus longirostris	Κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων	Κόκκινη γαρίδα						7	2

34	devil fish	mobula mobular	διαβολόψαρο του είδους Mobula mobular								
35	Dolphinfishes	Coryphæ na spp.	Κυνηγοί	κυνηγοί, λαμπούγγες, σύρτες	Κυνηγός (Coryphæ na hippurus)					7	3
36	Donax clams	Donax spp.	Κοχύλι	Κοχύλι		Κοχύλι				11	3
37	dwarf sawfish	Pristis clavata	ελασμοβράγχιος του είδους Pristis clavata'								
38	Edible crab	cancer pagurus	κάβουρας	κάβουρας	Κάβουρες (Cancer pagurus)	Κάβουρας				11	4
39	European anchovy	Engraulis encrasicol us	Γαύρος	γαύρος		Γαβρος (Engraulis encrasicolus) European anchovy				4	3
40	European sardine	Sardina pilchardu s	Σαρδέλα	Σαρδέλα	Σαρδέλες του είδους Sardina pilchardus	Σαρδέλα				57	3
41	fan mussel	Pinna nobilis	πίνα								
42	Frigate tuna	Auxis spp.	Βαρελάκι	Κοπάνι, βαρελάκι, κοπανάκι		Κοπάνι, βαρελάκι	Κοπάνι, βαρελάκι (Auxis thazard) Frigate tuna			4	4
43	giant manta ray	Manta birostris	γιγαντιαίο διαβολόψαρο								
44	Gilt-head sea-bream	Sparus aurata	Τσιπούρα	Τσιπούρα		Τσιπούρα				4	3

45	green sawfish	Pristis zijsron	ελασμοβράγχιος του είδους Pristis zijsron								
46	Grooved carpetshell	Ruditapes decussatus	Χάβαρο	Κυδώνι, χάβαρο		Κυδώνι, χάβαρο				5	3
47	Groupers	Epinephelus spp	Σφυρίδα/ροφός	Σφυρίδα/ροφός						18	2
48	guitarfishes	Rhinobatidae	κιθάρες	Ρινόβατοι, κιθάρες						6	2
49	Haddock	Melanogrammus aeglefinus	Εγκλεφίνος		Μπακαλιάρος εγκλεφίνος (Melanogrammus aeglefinus)	Μπακαλιάρος	Μπακαλιάρος (Melanogrammus aeglefinus) Haddock	Εγκλεφίνος (Melanogrammus aeglefinus)	Εγκλεφίνος	27	6
50	Hake	Merluccius merluccius	Μπακαλιάρος μερλούκιος	Μπακαλιάρος (Merluccius merluccius) European hake Μπακαλιάρος της Σενεγάλης (Merluccius senegalensis) Senegalese hake Μπακαλιάροι π.δ.κ.α. (Merluccius spp.) Hakes n.e.i.	Μπακαλιάροι του γένους Merluccius	Μπακαλιάρος (Merluccius merluccius) European hake			Μπακαλιάρος μερλούκιος	41	5
51	Hard clam	Callistochione	Γυαλιστερή				Σκληρή γυαλιστερή (Mercenaria mercenaria) Hard clam			4	2
52	hatpin urchin	Centrostephanus	αχινός			αχινός				2	2

		longispinus									
53	herring	clupea harengus	ρέγγα		Ρέγγες του είδους Clupea harengus	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	ρέγγα	ρέγγα	56	6
54	horse mackerel	Trachurus spp		Σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus trachurus) Atlantic horse mackerel Ασπροσαύριδο, σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus mediterraneus) Mediterranean horse mackerel Σαυρίδια, σαμπανιοί π.δ.κ.α. (Trachurus spp.) Jack and horse mackerels n.e.i.	Σαφρίδι (Trachurus spp.)	Σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus trachurus) Atlantic horse mackerel Μαυροσαυρίδι ο Αυστραλίας (Trachurus picturatus) Blue jack mackerel Σαυρίδι (Trachurus mediterraneus) Mediterranean horse mackerel (Trachurus spp.) Jack and horse mackerels n.e.i.			σαφρίδι	36	3
55	houting	Coregonus oxyrhynchus	ρυγχοκορέγονος			ρυγχοκορέγονος				2	2
56	largetooth sawfish	Pristis pristis	πρίστης του είδους Pristis pristis								
57	lesser devil ray	Mobula hypostoma	σελάχι του είδους Mobula hypostoma								

58	lesser Guinean devil ray	Mobula rochebru nei	σελάχι του είδους Mobula rochebrunei								
59	Ling	Molva molva	Ποντίκι/Μουρούν α		Ποντίκια και μουρούνε ς (Molva spp.)	Ποντίκι	Ποντίκι (Molva molva) Ling	Ποντίκι (Molva molva)		31	5
60	Little tuna	Euthynn s spp.	Τονίνα								
61	Lobster	Homarus gammaru s	αστακός	Αστακογαρίδα, αστακός		Αστακογαρίδα, αστακός (Homarus gammarus) European lobster			Αστακός	58	4
62	longhorned mobula	Mobula eregoodo otenkee	σελάχι του είδους Mobula eregoodootenkee								

63	mackerel		σκουμπρί	Σκουμπρί της Γουινέας (Scomberomorus tritor) West African Spanish mackerel Κολιός (Scomber japonicus) Chub mackerel Σκουμπρί των Ινδιών (Rastrelliger kanagurta) Indian mackerel Σκουμπριά των Ινδιών π.δ.κ.α. (Rastrelliger spp.) Indian mackerels n.e.i. Σκουμπροειδή (Scombroidei) Mackerel-like fishes n.e.i. Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel Σκουμπριά π.δ.κ.α. (Scomber spp.) Scomber mackerels n.e.i.	Σκουμπρί των ειδών Scomber scombrus και Scomber japonicus	Κολιός (Scomber japonicus) Chub mackerel Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel Σκουμπριά π.δ.κ.α. (Scombridae) Mackerels n.e.i.	Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel	Σκουμπρί (Scomber scombrus)	σκουμπρί	68	7
64	Marlins	Tetrapturus spp. Makaira spp.	Μάρλιν	Ιστιοφόροι					μάρλιν	19	3
65	Megrim	Lepidorhombus spp.	Ζαγκέτα	Ζαγκέτα, γλώσσα	ζαγκέτα	Ζαγκέτα, γλώσσα				11	4
66	Mobula ray	Mobula	διαβολόψαρο								

67	Munk's devil ray	Mobula munkiana	σελάχι του είδους Mobula munkiana								
68	narrow sawfish	Alopias superciliosus	ελασμοβράγχιος του είδους Alopias superciliosus								
69	Norway lobster	Nephrops norvegicus	Καραβίδα	Καραβίδα	Αστακοί Νορβηγίας (Nephrops norvegicus)	Καραβίδα			καραβίδα	32	5
70	Norwegian skate	(Raja (Dipturus) nidarosensis)	νορβηγικό βάτο		Σελάχι (Raja spp.)			Νορβηγικό βάτο (Raja nidarosensis)		2	3
71	Oceanic sea breams	Brama brama	Καστανόψαρο		Λέστιες (Brama spp.)- Ray's bream					2	2
72	Octopus	Octopus vulgaris	Χταπόδι	χταπόδι	Χταπόδια (Octopus spp.)					12	3
73	Plaice	Pleuronectes platessa	Φασί Ατλαντικού	Ευρωπαϊκή χωματίδα	Φασί Ατλαντικό ύ	Ευρωπαϊκή χωματίδα (Pleuronectes platessa) European plaice			ζαγκέτα	26	5
74	Pollack	Pollachius pollachius	Κίτρινος μπακαλιάρος		Κίτρινος μπακαλιάρος (Pollachius pollachius)	Κίτρινος μπακαλιάρος				9	3
75	Queen scallop	Chlamys spp.	Βασιλικό χτένι			Χτένι, τηγανάκι (Aequipecten opercularis) Queen scallop				4	2

76	Razor clam	Ensis spp.	Σωλήνας	σωλήνας		Σωλήνες(Solen spp.) Razor clams	Σωλήνας του Ατλαντικού (Ensis directus) Atlantic razor clam			10	4
77	Red mullets	Mullus spp.	Μουλίδες	Μπαρμπούνια	Μπαρμπούνι, κουτσομούρα (Mullus surmuletus, Mullus barbatus)	Μπαρμπούνι (Mullus surmuletus) Red mullet				13	4
78	Red sea-bream	Pagellus bogaraveo	Λυθρίνι πελαγίσιο			Κεφαλάς (Pagellus bogaraveo) Red (= common) sea bream				6	2
79	reef manta ray	Manta alfredi	γιγαντιαίο διαβολόψαρο								
80	Sailfishes	Istiophorus spp.	Ιστιοφόροι	Ιστιοφόροι			Ιστιοφόρος του Ατλαντικού (Istiophorus albicans) Sailfish			12	3
81	Saithe	Pollachius virens	Μαύρος μπακαλιάρος			Μαύρος μπακαλιάρος	Μαύρος μπακαλιάρος (Pollachius virens) Saithe (= pollock)		Μαύρος μπακαλιάρος	19	4
82	salmon	salmo salar	σολομός			Σολομός του Ατλαντικού (Salmo salar) Atlantic salmon			σολομός	14	3

83	sardine	sardina pilchardus	σαρδέλα	Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European pilchard (sardine)		Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European sardine (= pilchard)			σαρδέλα	22	4
84	Sauries	Scomberox spp. Cololabis spp.	Λουτσοζαργάνες	Λουτσοζαργάνες						5	2
85	sawfish		πριονόψαρο	Πριονόψαρα						10	2
86	Scallop	Pecten jacobaeus	Χτένι	Μεγάλο χτένι (Pecten jacobaeus) Great scallop					Χτένι	22	3
87	Scallop	Pecten maximus	Χτένι			Χτένι του Ατλαντικού (Pecten maximus) Common scallop				22	2
88	sea trout	Salmo trutta	πέστροφα θαλάσσης			Πέστροφα (Salmo trutta) Sea trout				7	2
89	Sharks	Hexanchus griseus Cetorhinus maximus Alopiidae Carcharhinidae Sphyrnidae Isuridae Lamnidae	Καρχαρίες								

90	Sharpsnout sea-bream	Diplodus puntazzo	Μυτάκι/ούαινα/ο ύγαινα/σουβλομ άτης/χιώνα								
91	shortfin devil ray	Mobula kuhlii	σελάχι του είδους Mobula kuhlii								
92	Short-necked clam	Venerupis philippina rum	Κυδώνι της Ιαπωνίας								
93	Skipjack	Katsuwon us pelamis	Παλαμίδα	Παλαμίδα, λακέρδα 	Ρίκι (Katsuwo mus pelamis	Παλαμίδα (Katsuwonus pelamis) Skipjack tuna				11	4
94	smalltooth sawfish	Pristis pectinata	πρίστης του είδους Pristis pectinata								
95	smooth lantern shark	Etmopter us pusillus	λείος μαυραγκαθίτης			Μαυραγκαθίτ ης				2	2
96	smoohtail mobula	Mobula thurstoni	δροσίτης/γκριζογ αλέος (Mobula thurstoni)·								
97	Southern bluefin tuna: Thunnus maccoyii	Thunnus maccoyii	Τόνος νότιου ημισφαιρίου								
98	Spanish sea-bream	Pagellus acarne	Μουσμούλι								
99	spinetail mobula	Mobula japanica	σελάχι του είδους Mobula japanica·								
100	spinous spider crab	Maja squinado	καβουρομάνα	καβουρομάνα		Καβουρομάνα				7	3
101	sprat		σαρδελόρεγγα		Παπαλίνα (Sprattus sprattus)	Παπαλίνα (Sprattus sprattus) Sprat			σαρδελόρ εγγα, παπαλίνα	16	4

102	Stripped sea-bream	Lithognathus mormyrus	Μουρμούρα	Μουρμούρα (Lithognathus mormyrus) Sand steenbras						2	2
103	Surf clams	Spisula solida	Γυαλιστερή της Αμερικής				Γυαλιστερή της Αμερικής (Spisula solidissima) Surf clam			9	2
104	swordfish	Xiphias gladius	ξιφίας	Ξιφιός, ξιφίας	Ξιφίας (Xiphias gladius)	Ξιφιός, ξιφίας	Ξιφιός, ξιφίας (Xiphias gladius) Swordfish		ξιφίας	15	6
105	Turbot	Psetta maxima	Καλκάνι	Καλκάνι, σιάκι		Καλκάνι, σιάκι				10	3
106	Two-banded sea-bream	Diplodus vulgaris	Αυλίας/κακαρέλλος/καμπανάς/καραγκιόζης/κραχατζής								
107	Venus shells	Venus spp.	Αχιβάδες								
108	Whelk	Buccinum undatum.	Βούκινο		Βούκινο (Buccinum undatum)	Βούκινο (Buccinum undatum) Whelk				8	3
109	whelk	Buccinum spp	βούκινο								
110	White sea-bream	Diplodus sargus	Σαργός								
111	white shark	Carcharodon carcharias	λευκός καρχαρίας								
112	white skate	Raja alba	λευκόβατο			Λευκόβατος				2	2

113	Whiting	Merlangius merlangus	Νταούκι Ατλαντικού	Νταούκι του Ατλαντικού	Νταούκι Ατλαντικό ύ (Merlangius merlangus)	Δαυκί του Ατλαντικού, νταούκι του Ατλαντικού (Merlangius merlangus) Whiting			Νταούκι Ατλαντικό ύ, είδους προσφυγ άκι	39	5
114	Wreckfish	Polyprius americanus	Βλάχος	Βλάχος		Βλάχος (Polyprius americanus) Wreckfish		Βλάχος (Polyprius americanus)		6	4
115	Yellowfin tuna	Thunnus albacares	Τόνος κιτρινόπτερος	Τόνος κιτρινόπτερος		Τόνος κιτρινόπτερος (Thunnus albacares) Yellowfin tuna	Τόνος κιτρινόπτερος (Thunnus albacares) Yellowfin tuna			8	4

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Κατάσταση όρων με βάση την συχνότητα εμφάνισής τους στους Κανονισμούς της ΕΕ. Χρωματικός διαχωρισμός ανάλογα με τον αριθμό αποδόσεων του κάθε όρου.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΩΝ
ΜΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ	30
ΔΙΠΛΗ ΑΠΟΔΟΣΗ	32
3ΠΛΗ ΑΠΟΔΟΣΗ	9
4ΠΛΗ ΑΠΟΔΟΣΗ	1

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/216	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1379	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/218	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/217	ΚΑΝ/ΣΜΟΣ 2010/1236	ΚΑΝ/ΣΜΟΣ 2013/1380	Συχν. Εμφάν.	Αρ. Κανον. εμφάνισης
1	mackerel		σκουμπρί	Σκουμπρί της Γουινέας (Scomberomorus tritor) West African Spanish mackerel Κολιός (Scomber japonicus) Chub mackerel Σκουμπρί των Ινδιών (Rastrelliger kanagurta) Indian mackerel Σκουμπριά των Ινδιών π.δ.κ.α. (Rastrelliger spp.) Indian mackerels n.e.i. Σκουμπροειδή (Scombroidei) Mackerel-like fishes n.e.i. Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel Σκουμπριά π.δ.κ.α. (Scomber	Σκουμπρί των ειδών Scomber scombrus και Scomber japonicus	Κολιός (Scomber japonicus) Chub mackerel Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel Σκουμπριά π.δ.κ.α. (Scombridae) Mackerels n.e.i.	Σκουμπρί (Scomber scombrus) Atlantic mackerel	Σκουμπρί (Scomber scombrus)	σκουμπρί	68	7

				spp.)Scomber mackerels n.e.i.							
2	Cod	Gadus morhua	Γάδος		Μπακαλιάρει του είδους Gadus morhua	Μπακαλιάρος Gadus morhua Atlantic cod	COD = μπακαλιάρος		γάδος	61	5
3	Lobster	Homarus gammarus	αστακός	Αστακογαρίδα, αστακός		Αστακογαρίδα, αστακός (Homarus gammarus) European lobster			Αστακός	58	4
4	European sardine	Sardina pilchardus	Σαρδέλα	Σαρδέλα	Σαρδέλες του είδους Sardina pilchardus	Σαρδέλα				57	3
5	herring	clupea harengus	ρέγγα		Ρέγγες του είδους Clupea harengus	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	ρέγγα	ρέγγα	56	6
6	Hake	Merluccius merluccius	Μπακαλιάρος μερλούκιος	Μπακαλιάρος (Merluccius merluccius) European hake Μπακαλιάρος της Σενεγάλης (Merluccius senegalensis) Senegalese hake Μπακαλιάρει π.δ.κ.α. (Merluccius spp.) Hakes n.e.i.	Μπακαλιάρει του γένους Merluccius	Μπακαλιάρος(Merluccius merluccius) European hake			Μπακαλιάρος μερλούκιος	41	5
7	Whiting	Merlangius merlangus	Νταούκι Ατλαντικού	Νταούκι του Ατλαντικού	Νταούκι Ατλαντικού (Merlangius merlangus)	Δαυκί του Ατλαντικού, νταούκι του Ατλαντικού (Merlangius merlangus) Whiting			Νταούκι Ατλαντικού, είδους προσφυγάκι	39	5

8	horse mackerel	Trachurus spp		Σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus trachurus) Atlantic horse mackerel Ασπροσαύριδο, σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus mediterraneus) Mediterranean horse mackerel Σαυρίδια, σαμπανιοί π.δ.κ.α. (Trachurus spp.) Jack and horse mackerels n.e.i.	Σαυρίδι (Trachurus spp.)	Σαυρίδι, σαμπανιός (Trachurus trachurus) Atlantic horse mackerel Μαυροσαυρίδιο Αυστραλίας (Trachurus picturatus) Blue jack mackerel Σαυρίδι (Trachurus mediterraneus) Mediterranean horse mackerel (Trachurus spp.) Jack and horse mackerels n.e.i.			σαυρίδι	36	3
9	Norway lobster	Nephrops norvegicus	Καραβίδα	Καραβίδα	Αστακοί Νορβηγίας (Nephrops norvegicus)	Καραβίδα			καραβίδα	32	5
10	Ling	Molva molva	Ποντίκι/Μουρούνα		Ποντίκια και μουρούνες (Molva spp.)	Ποντίκι	Ποντίκι (Molva molva) Ling	Ποντίκι (Molva molva)		31	5
11	Haddock	Melanogrammus aeglefinus	Εγκλεφίνος		Μπακαλιάρος εγκλεφίνος (Melanogrammus aeglefinus)	Μπακαλιάρος	Μπακαλιάρος (Melanogrammus aeglefinus) Haddock	Εγκλεφίνος (Melanogrammus aeglefinus)	Εγκλεφίνος	27	6
12	Plaice	Pleuronectes Platessa	Φασί Ατλαντικού	Ευρωπαϊκή χωματίδα	Φασί Ατλαντικού	Ευρωπαϊκή χωματίδα (Pleuronectes platessa) European plaice			ζαγκέτα	26	5
13	Blue ling	Molva dypterygia	Μουρούνα διπτερύγιος			Ποντικόψαρο, μουρούνα	Ποντικόψαρο, μουρούνα (Molva dypterygia) Blue ling	Μουρούνα (Molva dypterygia)		23	4
14	anchovy	engraulis encrasicolus	γαύρος	Γαύρος (Engraulis encrasicolus) European anchovy	Γαύροι (Engraulis spp.)	Γαβρος (Engraulis encrasicolus) European anchovy			γαύρος	22	5
15	sardine	sardina pilchardus	σαρδέλα	Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European pilchard (sardine)		Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European sardine (= pilchard)			σαρδέλα	22	4
16	Scallop	Pecten jacobus	Χτένι	Μεγάλο χτένι (Pecten					Χτένι	22	3

				jacobaeus) Great scallop							
17	Scallop	Pecten maximus	Χτένι			Χτένι του Ατλαντικού (Pecten maximus) Common scallop				22	2
18	Marlins	Tetrapturus spp.: Makaira spp.	Μάρλιν	Ιστιοφόροι					μάρλιν	19	3
19	Saithe	Pollachius virens	Μαύρος μπακαλιάρος			Μαύρος μπακαλιάρος	Μαύρος μπακαλιάρος (Pollachius virens) Saithe (= pollock)		Μαύρος μπακαλιάρος	19	4
20	Groupers	Epinephelus spp	Σφυρίδα/ροφός	Σφυρίδα/ροφός						18	2
21	argentine		γουρλομάτης	Γουρλομάτηδες (Argentina spp.) Argentines		Γουρλομάτης	Γουρλομάτης		γουρλομάτης	17	5
22	sprat		σαρδελόρεγγα		Παπαλίνα (Sprattus sprattus)	Παπαλίνα (Sprattus sprattus) Sprat			σαρδελόρεγγα, παπαλίνα	16	4
23	Bluefin tuna	Thunnus thynnus	Τόνος		Τόνος (Thunnus thynnus)	Τόνος			τόνος	15	4
24	swordfish	Xiphias gladius	ξιφίας	Ξιφίος, ξιφίας	Ξιφίας (Xiphias gladius)	Ξιφίος, ξιφίας	Ξιφίος, ξιφίας (Xiphias gladius) Swordfish		ξιφίας	15	6
25	salmon	salmo salar	σολομός			Σολομός του Ατλαντικού (Salmo salar) Atlantic salmon			σολομός	14	3
26	Albacore	Thunnus alalunga	Τόνος μακρύπτερος	Τόνος μακρύπτερος, τονάκι, όρκυνος	Τόνος ο μακρύπτερος ή τονάκια	Τόνος μακρύπτερος	Τόνος μακρύπτερος, τονάκι (Thunnus alalunga) Albacore tuna		μακρύπτερος τόνος, albacore tuna	13	6
27	blue whiting		προσφυγάκι	προσφυγάκι, τσιμπλάκι	Προσφυγάκι (Micromesistius routassou)	Προσφυγάκι, τσιμπλάκι Micromesistius routassou	Προσφυγάκι, τσιμπλάκι (Micromesistius routassou) Blue whiting (= routassou)	Προσφυγάκι (Micromesistius routassou)	προσφυγάκι	13	7
28	Red mullets	Mullus spp.	Μουλίδες	Μπαρμπούνια	Μπαρμπούνι, κουτσομούρα (Mullus surmuletus, Mullus barbatus)	Μπαρμπούνι (Mullus surmuletus) Red mullet				13	4
29	Octopus	Octopus vulgaris	Χταπόδι	χταπόδι	Χταπόδια (Octopus spp.)					12	3

30	Sailfishes	Istiophorus spp.	Ιστιοφόροι	Ιστιοφόροι			Ιστιοφόρος του Ατλαντικού (Istiophorus albicans) Sailfish			12	3
31	basking shark	Cetorhinus maximus	καρχαρίας προσκυνητής	Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας, σκυλόψαρο Cetorhinus maximus Basking shark		Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας	Προσκυνητής, παπάς, καρχαρίας, σκυλόψαρο (Cetorhinus maximus) Basking shark			11	4
32	Bass	Dicentrarchus labrax	Λαβράκι	Λαβράκι Dicentrarchus labrax Seabass		Λαβράκι(Dicentrarchus labrax) Sea bass				11	3
33	Donax clams	Donax spp.	Κοχύλι	Κοχύλι		Κοχύλι				11	3
34	Edible crab	cancer pagurus	κάβουρας	κάβουρας	Κάβουρες (Cancer pagurus)	Κάβουρας				11	4
35	Megrim	Lepidorhombus spp.	Ζαγκέτα	Ζαγκέτα, γλώσσα	ζαγκέτα	Ζαγκέτα, γλώσσα				11	4
36	Skipjack	Katsuwonus pelamis	Παλαμίδα	Παλαμίδα, λακέρδα	Ρίκι (Katsuwonus pelamis)	Παλαμίδα (Katsuwonus pelamis) Skipjack tuna				11	4
37	crawfish	palinurus spp	καραβίδα						Καραβίδα	10	2
38	Razor clam	Ensis spp.	Σωλήνας	σωλήνας		Σωλήνες(Solen spp.) Razor clams	Σωλήνας του Ατλαντικού (Ensis directus) Atlantic razor clam			10	4
39	sawfish		πριονόψαρο	Πριονόψαρο						10	2
40	Turbot	Psetta maxima	Καλκάνι	Καλκάνι, σιάκι		Καλκάνι, σιάκι				10	3
41	Pollack	Pollachius pollachius	Κίτρινος μπακαλιάρος		Κίτρινος μπακαλιάρος (Pollachius pollachius)	Κίτρινος μπακαλιάρος				9	3
42	Surf clams	Spisula solida	Γυαλιστερή της Αμερικής				Γυαλιστερή της Αμερικής (Spisula solidissima) Surf clam			9	2

43	Common sole	<i>Solea vulgaris</i>	Γλώσσα	Γλώσσα (<i>Dicologlossa cuneata</i>)Wedge (= Senegal) sole Γλώσσες π.δ.κ.α. (<i>Soleidae</i>) Soles n.e.i. Γλώσσες π.δ.κ.α. (<i>Cynoglossidae</i>) Tonguefishes n.e.i. Ζαγκέτα, γλώσσα (<i>Lepidorhombus whiffiagonis</i>) Megrim	Γλώσσα (<i>Solea</i> spp.)	Γλώσσα (<i>Solea solea</i>) Common sole			γλώσσας	8	5
44	Whelk	<i>Buccinum undatum</i> .	Βούκινο		Βούκινο (<i>Buccinum undatum</i>)	Βούκινο (<i>Buccinum undatum</i>) Whelk				8	3
45	Yellowfin tuna	<i>Thunnus albacares</i>	Τόνος κιτρινόπτερος	Τόνος κιτρινόπτερος		Τόνος κιτρινόπτερος (<i>Thunnus albacares</i>) Yellowfin tuna	Τόνος κιτρινόπτερος (<i>Thunnus albacares</i>) Yellowfin tuna			8	4
46	Atlantic Bonito	<i>Sarda sarda</i>	Ρίκι	Παλαμίδα, ρίκι (<i>Sarda sarda</i>) Atlantic bonito		Παλαμίδα	Παλαμίδα (<i>Sarda sarda</i>) Atlantic bonito			7	4
47	Deepwater rose shrimp	<i>Parapenaeus longirostris</i>	Κόκκινες γαρίδες βαθέων υδάτων	Κόκκινη γαρίδα						7	2
48	Dolphinfishes	<i>Coryphaena</i> spp.	Κυνηγοί	κυνηγοί, λαμπούγγες, σύρτες	Κυνηγός (<i>Coryphaena hippurus</i>)					7	3
49	sea trout	<i>Salmo trutta</i>	πέστροφα θαλάσσης			Πέστροφα (<i>Salmo trutta</i>) Sea trout				7	2
50	spinous spider crab	<i>Maja squinado</i>	καβουρομάννα	καβουρομάννα		Καβουρομάννα				7	3
51	guitarfishes	<i>Rhinobatidae</i>	κιθάρες	Ρινόβατοι, κιθάρες						6	2
52	Red sea-bream	<i>Pagellus bogaraveo</i>	Λυθρίνι πελαγίσιο			Κεφαλάς (<i>Pagellus bogaraveo</i>) Red (= common) sea bream				6	2
53	Wreckfish	<i>Polyprion americanus</i>	Βλάχος	Βλάχος		Βλάχος (<i>Polyprion americanus</i>) Wreckfish		Βλάχος (<i>Polyprion americanus</i>)		6	4
54	Grooved carpetshell	<i>Ruditapes decussatus</i>	Χάβαρο	Κυδώνι, χάβαρο		Κυδώνι, χάβαρο				5	3
55	Sauries	<i>Scomberesox</i> spp.: <i>Cololabis</i> spp.	Λουτσοζαργάνες	Λουτσοζαργάνες						5	2

56	Bigeye tuna	Thunnus obesus	Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος		Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος (Thunnus obesus) Bigeye tuna		μεγαλόφθαλμος τόνος	4	5
57	boarfish		βασιλάκης	Βασιλάκης, κότα					βασιλάκης	4	3
58	Common Pandora	Pagellus erythrinus	Λυθρίνι	Λυθρίνι		Λιθρίνι				4	3
59	European anchovy	Engraulis encrasicolus	Γαύρος	γαύρος		Γαβρός (Engraulis encrasicolus) European anchovy				4	3
60	Frigate tuna	Auxis spp.	Βαρελάκι	Κοπάνι, βαρελάκι, κοπανάκι		Κοπάνι, βαρελάκι	Κοπάνι, βαρελάκι (Auxis thazard) Frigate tuna			4	4
61	Gilt-head sea-bream	Sparus aurata	Τσιπούρα	Τσιπούρα		Τσιπούρα				4	3
62	Hard clam	Callista chione	Γυαλιστερή				Σκληρή γυαλιστερή (Mercenaria mercenaria) Hard clam			4	2
63	Queen scallop	Chlamys spp.	Βασιλικό χτένι			Χτένι, τηγανάκι (Aequipecten opercularis) Queen scallop				4	2
64	angel shark	Squatina squatina	ρίνα	Άγγελος, ρίνα						2	2
65	Blackfin tuna	Thunnus atlanticus	Τόνος μαυρόπτερος	Τόνος μαυρόπτερος						2	2
66	hatpin urchin	Centrostephanus longispinus	αχινός			αχινός				2	2
67	houting	Coregonus oxyrhynchus	ρυγχοκορέγονος			ρυγχοκορέγονος				2	2
68	Norwegian skate	(Raja (Dipturus) nidarosiensis)	νορβηγικό βάτο		Σελάχι (Raja spp.)			Νορβηγικό βάτο (Raja nidarosiensis)		2	3
69	Oceanic sea breams	Brama rayi	Καστανόψαρο		Λέστιες (Brama spp.)- Ray's bream					2	2
70	smooth lantern shark	Etmopterus pusillus	λείος μαυραγκαθίτης			Μαυροαγκαθίτης				2	2
71	Stripped sea-bream	Lithognathus mormyrus	Μουρμούρα	Μουρμούρα (Lithognathus mormyrus) Sand steenbras						2	2
72	white skate	Raja alba	λευκόβατο			Λευκόβατος				2	2

Πίνακας 3. Κατάσταση όρων με ίδια απόδοση στους 7 Κανονισμούς της Ε.Ε. Πληροφορίες για τη συχνότητα εμφάνισής τους και αριθμός Κανονισμών όπου εμφανίζονται.

α/α	Αγγλικός όρος (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/1241)	Λατινική ονομασία	Ελληνική απόδοση	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/216	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1379	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/218	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2009/217	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2010/1236	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2013/1380	Συχν. Εμφάν.	Αρ. Κανον. Εμφάν.
1	anchovy	engraulis encrasicolus	γαύρος	Γαύρος (Engraulis encrasicolus) European anchovy	Γαύροι (Engraulis spp.)	Γαβρός (Engraulis encrasicolus) European anchovy			γαύρος	22	5
2	argentine		γουρλομάτης	Γουρλομάτηδες (Argentina spp.) Argentines		Γουρλομάτης	Γουρλομάτης		γουρλομάτης	17	5
3	Bass	Dicentrarchus labrax	Λαβράκι	Λαβράκι Dicentrarchus labrax Seabass		Λαβράκι (Dicentrarchus labrax) Sea bass				11	3
4	Bigeye tuna	Thunnus obesus	Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος		Τόνος μεγαλόφθαλμος	Τόνος μεγαλόφθαλμος (Thunnus obesus) Bigeye tuna		μεγαλόφθαλμος τόνος	4	5
5	Blackfin tuna	Thunnus atlanticus	Τόνος μαυρόπτερος	Τόνος μαυρόπτερος						2	2
6	Bluefin tuna	Thunnus thynnus	Τόνος		Τόνος (Thunnus thynnus)	Τόνος			τόνος	15	4
7	Common Pandora	Pagellus erythrinus	Λυθρίνι	Λυθρίνι		Λιθρίνι				4	3

8	Common sole	<i>Solea vulgaris</i>	Γλώσσα	Γλώσσα (Dicologlossa cuneata) Wedge (= Senegal) sole Γλώσσες π.δ.κ.α. (Soleidae) Soles n.e.i. Γλώσσες π.δ.κ.α. (Cynoglossidae) Tonguefishes n.e.i. Ζαγκέτα, γλώσσα (Lepidorhombus whiffiagonis) Megrim	Γλώσσα (<i>Solea</i> spp.)	Γλώσσα (<i>Solea solea</i>) Common sole			γλώσσας	8	5
9	crawfish	<i>palinurus</i> spp	καραβίδα						Καραβίδα	10	2
10	Donax clams	<i>Donax</i> spp.	Κοχύλι	Κοχύλι		Κοχύλι				11	3
11	Edible crab	<i>cancer pagurus</i>	κάβουρας	κάβουρας	Κάβουρες (<i>Cancer pagurus</i>)	Κάβουρας				11	4
12	European anchovy	<i>Engraulis encrasicolus</i>	Γαύρος	γαύρος		Γαβρός (<i>Engraulis encrasicolus</i>) European anchovy				4	3
13	European sardine	<i>Sardina pilchardus</i>	Σαρδέλα	Σαρδέλα	Σαρδέλες του είδους <i>Sardina pilchardus</i>	Σαρδέλα				57	3
14	Gilt-head sea-bream	<i>Sparus aurata</i>	Τσιπούρα	Τσιπούρα		Τσιπούρα				4	3

15	hatpin urchin	Centrostephanus longispinus	αχινός			αχινός				2	2
16	herring	clupea harengus	ρέγγα		Ρέγγες του είδους Clupea harengus	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	Ρέγγα (Clupea harengus) Atlantic herring	ρέγγα	ρέγγα	56	6
17	houting	Coregonus oxyrhynchus	ρυγχοκορέγονος			ρυγχοκορέγονος				2	2
18	Octopus	Octopus vulgaris	Χταπόδι	χταπόδι	Χταπόδια (Octopus spp.)					12	3
19	Pollack	Pollachius pollachius	Κίτρινος μπακαλιάρος		Κίτρινος μπακαλιάρος (Pollachius pollachius)	Κίτρινος μπακαλιάρος				9	3
20	Saithe	Pollachius virens	Μαύρος μπακαλιάρος			Μαύρος μπακαλιάρος	Μαύρος μπακαλιάρος (Pollachius virens) Saithe (= pollock)		Μαύρος μπακαλιάρος	19	4
21	sardine	sardina pilchardus	σαρδέλα	Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European pilchard (sardine)		Σαρδέλα (Sardina pilchardus) European sardine (= pilchard)			σαρδέλα	22	4
22	Sauries	Scomberesox spp.· Cololabis spp.	Λουτσοζαργάνες	Λουτσοζαργάνες						5	2
23	sawfish		πριονόψαρο	Πριονόψαρα						10	2
24	spinous spider crab	Maja squinado	καβουρομάνα	καβουρομάνα		Καβουρομάνα				7	3

25	Stripped sea-bream	Lithognathus mormyrus	Μουρμούρα	Μουρμούρα (Lithognathus mormyrus) Sand steenbras						2	2
26	Surf clams	Spisula solida	Γυαλιστερή της Αμερικής				Γυαλιστερή της Αμερικής (Spisula solidissima) Surf clam			9	2
27	Whelk	Buccinum undatum.	Βούκινο		Βούκινο (Buccinum undatum)	Βούκινο (Buccinum undatum) Whelk				8	3
28	white skate	Raja alba	λευκόβατο			Λευκόβατος				2	2
29	Wreckfish	Polyprion americanus	Βλάχος	Βλάχος		Βλάχος (Polyprion americanus) Wreckfish		Βλάχος (Polyprion americanus)		6	4
30	Yellowfin tuna	Thunnus albacares	Τόνος κιτρινόπτερος	Τόνος κιτρινόπτερος		Τόνος κιτρινόπτερος (Thunnus albacares) Yellowfin tuna	Τόνος κιτρινόπτερος (Thunnus albacares) Yellowfin tuna			8	4